

انتخابات حماسه سبز حضور (با استفاده از آیات و روایات و قانون اساسی)

مشخصات کتاب

سرشناسه : موحدی نژاد، محمد، 1337 -

عنوان و نام پدیدآور : انتخابات حماسه سبز حضور (با استفاده از آیات و روایات و قانون اساسی) / محمد موحدی نژاد.

مشخصات نشر : تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، 1384.

مشخصات ظاهری : 120 ص.

شابک : 3500 ریال: 964-5652-49-9 ؛ 5000 ریال: چاپ چهارم: 964-978-964-5652-49-2

وضعیت فهرست نویسی : فهرست‌نویسی توصیفی

یادداشت : چاپ دوم.

یادداشت : چاپ چهارم : پاییز 1386

یادداشت : کتاب‌نامه: ص. 114 - 120.

شناسه افزوده : مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن

شماره کتابشناسی ملی : 1165337

ص: 1

مقدمه

انتخابات « مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

« و به نستعين انه خير ناصر و معين »

« ان الله يأمركم أن تؤدّوا الاماناتِ الى اهلها و اذا حكمتم بين الناس ان تحكموا بالعدل إن الله نعماً يعظكم به إن الله كان سميعاً بصيراً » (1)

«همانا خداوند فرماتان می دهد که امانت ها را به صاحبانشان بدهید و هرگاه میان مردم داوری کردید به عدل حکم کنید، چه نیک است آنچه که خداوند شما را بدان پند می دهد، بی گمان خداوند شنوای بیناست»

امانتداری و رفتار عادلانه و دور از تبعیض از نشانه های مهم ایمان است. چنانکه خیانت به امانت، علامت نفاق است.

در حدیث آمده؛

«به رکوع و سجود طولانی افراد نگاه نکنید، بلکه به راستگویی و امانت داری آنان بنگرید.»

(2)

معنای «عدل» این است که هر چیز سر جای خودش قرار بگیرد، امروز اسلام، قرآن و نظام اسلامی و پست ها و مسئولیت های نظام که بواسطه خون هزاران شهید و معلول به دست ما رسیده بزرگترین امانت الهی است که به حکم ایمان و عدالت خواهی و امانت داری بر ما واجب است که از آن ها حفاظت و پاسداری نماییم. این امانت الهی را در جای خود و

ص: 2

1-1- نساء 58/

2-2- اصول کافی 105/2

به اهلش بسپاریم و نگذاریم که به دست ناهلان و نامحرمان بیفتد.

لازمه تشکیل نظام و حکومت الهی سپردن مسئولیت ها به اهلش می باشد و سپردن امور به کاردانان از مصادیق ایمان و عمل صالح شمرده شده است. چون هر امانتی صاحبی، و هر کس لیاقت و استعداد کار و مقامی را دارد. خداوند ما را بر این امر مهم هم فرمان داده و هم موعظه فرموده است.

آری مسئله انتخابات و انتخاب که همیشه از ویژگی خاصی برخوردار می باشد، شناختن صالحان، و واگذاری امانت به آن هاست. که انجام این فرمان الهی و پرداختن به این امر مهم آگاهی، هشیاری، عدالت خواهی، پشتکار، مقاومت و حضور امت در صحنه را، طلب می کند.

امیرمؤمنان علی در این باره می فرماید؛

«فلیست تصلح الرعیه الا بصلاح الولاه و لا تصلح الولاه الا باستقامه الرعیه» (1)

«یک کشور اصلاح نمی شود مگر اینکه کارگزاران، زمامداران و مسئولینش صالح باشند و آن ها اصلاح نمی شوند مگر به استقامت و پشتکار مردم.»

پس انتخاب و انتخابات امتحان بزرگی برای امت در تعیین سرنوشت خویش است. که با انتخاب افراد مؤمن، لایق، صالح، کارآمد، کاردان و خدمتگزار به کشور، امور اصلاح و باعث جلب رضایت و رحمت و پاداش نیکوی الهی خواهد گردید. و در خدمتگذاری، اعمال نیک و صالح آن ها، و در پاداش اخروی شریک، در غیر این صورت در پیشگاه الهی مسئول و به یقین

ص: 3

1- 3- نهج البلاغه / خطبه 216

در فساد و خیانت های روی کارآمدن افراد ناصالح و نالایق شریک خواهیم بود.

بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی می فرماید:

«وصیت اینجانب به ملت در حال و آینده این است که با اراده مصمم خود به احکام اسلام و مصالح کشور، در تمام انتخابات چه انتخاب رئیس جمهور و چه انتخاب خبرگان و وکلای مجلس در صحنه باشند و افرادی که دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی که غالباً بین

متوسطین جامعه و محرومین می باشند و غیر منحرف از صراط مستقیم و بدون گرایش به غرب و شرق و مکتب های انحرافی و اشخاص تحصیل کرده و مطلع بر مسائل روز و

سیاست های اسلامی را انتخاب کنند.»

- رهبر حکیم و فرزانه انقلاب هم در این رابطه می فرمایند:

«مهم ترین مسئله حضور پرشور، سالم و قوی مردم در انتخابات است. کسانی می توانند وارد صحنه رقابت شوند که به اسلام و نظام اسلامی و قانون اساسی و امام معتقد باشند. افرادی باتقوا، طرفدار محرومین، مخالف عملی با فساد به خصوص فساد مالی و اقتصادی، توانمند، بااخلاص و عالم حضور داشته باشند.

بنابراین توجه و عمل به چند مهم وظیفه ما می باشد:

الف) حضور آگاهانه و مخلصانه، گسترده و جدی.

ب) عمل به وظیفه و فرمان الهی.

ج) شناساندن و آگاهی دادن به دیگران با رعایت اصول دینی، اخلاقی و اجتماعی.

د) پرهیز از فتنه ها، شایعه پراکنی ها، تنش ها و جنجال های بیهوده و صف شکنی و اختلاف افکنی.

ص: 4

هـ) مراقبت از افتادن به دام ها، نقشه ها، شعارهای فریبنده و دروغین منافقان و دشمنان اسلام و انقلاب و کشور.

نوشتاری که پیش روی شما خواننده عزیز و گرامی است آموزه هایی است از آیات و روایات برای بهترین انتخاب (اخلاق انتخاباتی) و انتخاب بهترین (انتخاب اصلح). که امیدوارم مورد رضای خداوند و توجه مصلح کل، عدالت گستر جهان امام زمان و استفاده شما قرار گیرد.

قبلاً از همه ی عزیزانی که اینجانب را از نظرات خود بهره مند نمایند تشکر می کنم.

«و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب»

مصادف با ایام شهادت حضرت جواد الائمه

83/10/22

محمد موحدی نژاد

تهران

ص: 5

فصل 1: ارزش انسان و اهمیت انتخاب

انتخابات « فصل 1- ارزش انسان و اهمیت انتخاب

«لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ» (1)

«ما انسان را در (مقام) احسن تقویم و به نیکوترین صورت در مراتب وجود بیافریدیم.»

برترین مخلوق

خداوند انسان را آفرید و در میان همه مخلوقات و موجودات او را برترین قرار داد؛

- «کرمنای بنی آدم»: «انسان را کرامت دادیم.»

- «فضلنا...»: «او را فضیلت دادیم.»

ای انسان

«خلق لکم»: (جهان را) برای تو خلق شده.

«سخر لکم»: در تسخیر تو در آمده.

«متاعا لکم»: برای بهره بری تو است.

«رزقا لکم»: روزی برای تو است.

«منافع لکم»: برای نفع و سود بردن تو است.

ارزش انسان به چیست؟

خداوند انسان را به بهترین صورت و ترکیب و کیفیت و موقعیت آفرید و جهان را برای او قرار داد. حال انسان برای به ثمر رسیدن و نتیجه بخش شدن، و رسیدن به تکامل و هدف

خلقت بر سر دو راهی انتخاب حق یا باطل، خدا یا شیطان و هوای نفس، دنیا یا آخرت، بهشت یا دوزخ، راه یا بیراهه است.

ص: 6

1-4-تین / 4

و ارزش انسان به انتخاب اوست. و برای این انتخاب آزاد است و هیچ اکراه و اجباری بر او نیست.

خداوند می فرماید :

«لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ» (1)

«اکراه و اجباری در انتخاب دین نیست، (ولی) رهیابی راه از بیراهه برای انسان (ازجانب خداوند) روشن و نمودار گشته است.»

و در آیه دیگر می فرماید :

«إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» (2)

«ما راه را بر انسان نمودیم حال او (انتخابگر است که) یا شکر گزار است و یا ناسپاس.»

انسان موجودی آزاد و انتخابگر و مسئول

آری انسان نه تنها در یک مورد و بُعد از زندگی بلکه در همه موارد و ابعاد اعتقادی، اجتماعی، اخلاقی، سیاسی، تربیتی و ... و در تمام حالات و ایام و مدت عمر خویش برای هر کار حق و باطل و زشت و زیبایی در حال انتخاب است. و نسبت به هر انتخابی مسئول و پاسخگو می باشد.

خداوند می فرماید :

«إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا» (3)

«زیرا گوش و چشم و قلب (که این موارد به عنوان نمونه آمده است) همه مورد پرسش واقع خواهند شد.» و رسول گرامی اسلام می فرماید:

ص: 7

1- 5- بقره / 256

2- 6- انسان / 3

3- 7- حدید / 25

«أَلَا كُلُّكُمْ رَاعٍ، وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ» (1)

«آگاه باشید: همه شما نگهبان و همه شما مسئول برای یکدیگر هستید.»

پس تا انسان است و دنیا، عقل است و هوای نفس و شهوت، انبیاء و رهبران دینی هستند و شیطان، انسان بر سر دو راهی «انتخاب» است.

بهشت و انتخاب انسان

انسان زمانی که با ایمان و عمل صالح و خالص به بهشت جاویدان راه پیدا می کند (و بر این نعمت خدای بزرگ را ستایش کرده و شکرگزاری می کند). به او این آزادی داده می شود که هر کجای بهشت را می خواهد انتخاب نماید؛

«وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ.» (2)

«آن ها (بهشتیان) می گویند: حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که به وعده خویش درباره ما وفا کرد و زمین (بهشت) را میراث ما قرار داد که هر جا را بخواهیم منزلگاه خود قرار دهیم؛ چه نیکوست پاداش عمل کنندگان.»

دو نمونه انتخاب

کربلا سرزمینی است که دو گروه در مقابل هم ایستاده اند یک گروه برای انجام وظیفه و به دست آوردن رضای خدا. و گروه دیگر با حيله و خدعه و نفاق و در راه رسیدن به مظاهر دنیا، در میان طرفداران باطل یک نفر به نام «حربن یزید ریاحی» است که ماموریت یافته راه را بر حسین بن علی و یارانش ببندد و از «یزید» طاغوت زمان جایزه بگیرد که با برخورد های

ص: 8

اخلاقی و انسانی آن حضرت منقلب شد و با اظهار پشیمانی به

لشکریان حق پیوسته و اولین نفری است که در راه خدا شربت شهادت می نوشد. دیگری «عمر سعد» است که خود می گوید:

«مدت زیادی با خودم جنگیدم که آیا دنیا را انتخاب کنم یا آخرت را، بهشت یا دوزخ، آخر، دنیا و مظاهر آن بر من چیره شد دنیا را انتخاب کرده و برای مقابله با حسین بن علی آماده شدم. (گر چه به بهای شهادت او و یارانش و اسارت زن و فرزندانش بوده) که من به دنیا و لذت های آن برسم.»

شیوه انتخاب

راه های روی کارآمدن نظام ها و مسئولان آن در دنیا؛

الف- از طریق کودتا و اعمال قدرت و زور و ظلم

ب- از طریق اقلیت و پارلمان های شخصی و تحت نفوذ.

ج- از طریق جانشینی و مورثی (پادشاهی).

د- از طریق انتخابات و همه پرسی.

ه- راه الهی، توسط رهبران معصوم که از طریق خداوند معین می شوند. (که تنها راه صحیح و بی عیب همین است).

همه پرسی و رأی اکثریت حق است یا راه حل؟

انتخابات و رأی اکثریت هرگز واقعیت را تغییر نمی دهد نه حقی را باطل و نه باطلی را حق می کند.

حق اگر حق است با طرفداران کم باطل نمی شود و باطل اگر باطل است با رأی و انتخاب اکثریت حق نمی شود. اصولاً نظام دینی و حکومت اسلامی بر پای جعل و تأیید الهی استوار است (نه اکثریت و نه اقلیت) چون حکومت، حکومت خداست و بس، خدایی که هم بهتر می داند و هم مهربانتر است.

ص: 9

قرآن و رأی اکثریت

حدود هشتاد مرتبه در قرآن از اکثریت مذمت شده است، خداوند در یکی از آیات می فرماید؛

«وَإِنْ تَطَّعْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ.» (1)

«و اگر از بیشتر افراد روی زمین اطاعت کنی، تو را از راه خداوند منحرف و گمراه می کنند، زیرا آنان جز از گمان پیروی نمی کنند و آنان، جز به حدس و گمان نمی پردازند.»

اکثریتی که به جای حق، در پی حدس و گمان باشند قابل پیروی نیستند، در انتخاب حق، دلیل و برهان لازم است نه حدس و گمان، پس اکثریت همه جا نه تنها دلیل بر حقانیت نیست بلکه گاهی به قیمت نابودی و انحراف انسان تمام می شود.

راستی اگر مردم گردِ سفال آمدند درّ می شود و اگر طلا را رها کردند سفال می شود؟

امام باقر می فرماید؛

«وَأَعْلَمُ بِأَنَّكَ لَا تَكُونُ لَنَا وَلِيًّا حَتَّىٰ لَوْ اجْتَمَعَ عَلَيْكَ أَهْلُ مَصْرِكَ وَقَالُوا إِنَّكَ رَجُلٌ سَوِيٌّ لَّمْ يَحْزَنْكَ وَلَوْ قَالُوا إِنَّكَ رَجُلٌ صَالِحٌ لَّمْ يُسْرِكَ وَلَكِنْ أَعْرِضْ نَفْسَكَ عَلَىٰ مَا فِي كِتَابِ اللَّهِ ۖ» (2)

(ای جابر) بدان اینکه: تو وکیّ ما نمی شوی مگر زمانی که اگر تمام مردم شهر درباره تو بگویند فلانی مرد بدی است ناراحت

ص: 10

1- 10- آل عمران / 159

2- 11- بزرگسالان 341/1

نشوی و اگر هم گفتند مرد خوبی است شاد نشوی بلکه برای شناخت خود، خود را به کتاب خدا عرضه نمایی.

آری اکثریتی که رشد نکرده و تربیت نشده نباید مورد توجه و عنایت و تأیید قرار گیرد.

اسلام و شوری

در اسلام شوری نه مربوط به نظام است و نه تعیین رهبر و نه وضع قانون، بلکه مربوط به کیفیت اجراء احکام اجتماعی است.

شور و مشورت به معنای استخراج بهترین نظریه ها است. مشورت یک مثلث است؛

- یک ضلع آن آشنایی با نظریات است.

- و یک ضلع آن تصمیم گیری به حق بالاترین مسئول.

- و ضلع دیگر و اصلی ترین آن توکل به خداوند.

دانشمندان و رأی اکثریت

البته دانشمندان هم به این حقیقت اعتراف دارند که اکثریت در همه جا نشان دهنده واقعیت نیست ولی در عین حال چون از راه های دیگر عیش کمتر است مجبور به پذیرش آن شده اند.

تجربه های تلخ تاریخی

بارها تاریخ نشان داده که در انتخابات افرادی با رأی اکثریت انتخاب شده اند ولی دیر یا زود اشتباه این گونه انتخابات بر همه روشن شده، چه افرادی را ما بهترین انسان ها می دانستیم که علاوه بر رأی دادن حاضر بودیم جان به فدایش کنیم و او چنان با ریا و تظاهر و سیاست گام بر می داشت که احتمال

ص: 11

خلاف در او نمی دادیم. ولی در برخورد با حوادث حقایق روشن شد و چیز دیگری از آب در آمدند.

در قرآن می خوانیم که مردم می گفتند: چرا قرآن بر مرد سرشناسی از دو قریه مکه و طائف نازل نشد؟

«وَقَالُوا لَوْ نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ» (1)

آن ها خیال می کردند همینکه فلان شخص سرشناس و معروف یا سرمایه دار است باید وحی هم بر او نازل شود.

- در قرآن آمده که جناب طالوت از طرف خدا فرمانده لشکر شد. بسیاری از مردم او را فقط به خاطر فقر و تهیدستی نپذیرفتند. (2)

- مگر نه این است که پیامبر مشغول خواندن خطبه نماز جمعه بود که صدای طبل مال التجاره (جمعه بازار) بلند شد که ناگاه همه مردم از پای خطبه رسول خدا پا به فرار و به سوی بازار برای خرید رفتند و جز چند نفر باقی نماندند. (3)

- و مگر نه این است که حضرت موسی چهل شبانه روز به دستور خداوند از مردم جدا شد و هارون برادرش را به جای خود معرفی کرد، مردم در این فاصله کوتاه گوساله پرست شدند. (4)

راه حق

قرآن می فرماید؛ «إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى» (5)

«به یقین هدایت کردن برماست»

تنها راه حق و صحیح راه اسلام و قرآن و ملاک های ارزشی است که در قرآن آمده است
و بر همین اساس و اعتقاد امت مسلمان ایران با شناختن راه حق به رهبری امام خمینی

ص: 12

1- 12- زخرف / 31

2- 13- بقره / 274

3- 14- جمعه / 11

4- 15- اعراف / 142

5- 16- لیل / 12

نظام شاهنشاهی را برچیده و پایه های نظام جمهوری اسلامی را استوار ساختند و با شناخت
حق به مترقی ترین قانون اساسی رأی مثبت دادند. قانون مترقی نظام جمهوری اسلامی هم به
آرائ ملت مسلمان که با ملاک های اسلامی و قرآنی متصل به وحی الهی

افراد را انتخاب می کنند احترام می گذارد و هم برای اطمینان و تأکید بیش تر و نظارت بر
صحّت و اصلاح امور در مقابل انحرافات احتمالی تنفیذ و تأیید رهبر دینی را شرط می داند.

این نوع انتخاب و همه پرسی که برگرفته از انگیزه های الهی و دینی است و از طرفی مورد
تأیید فقیه جامع الشرایط قرار می گیرد مورد افتخار است.

آری در نظام اسلامی همه لامپ ها تا وصل به برق نشوند روشنایی در کار نخواهد بود و
رأی همه مردم هم تا از طریق وحی و راه خدا نورانی نشود ارزش الهی نخواهد داشت.

این گونه همه پرسی و رأی اکثریت از نظر مصونیت از اشتباه و انحراف قابل مقایسه با همه پرسی های صوری و فرمایشی رایج در دنیا نیست و به این صورت در حقیقت انتخاب مردم، هم ارزش خدایی دارد و هم مایه افتخار و الگوشدن برای همه جوامع بشری است. ⁽¹⁾

تعیین سرنوشت

به گفته قرآن تعیین سرنوشت هر انسان، جامعه و امتی به دست خود اوست. این یک قانون کلی و عمومی، سرنوشت ساز، حرکت آفرین و هشداردهنده است.

ص: 15

1- 17- با استفاده از کتاب اصول عقائد استاد قرائتی

«...إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ...» ⁽¹⁾ «به یقین خداوند سرنوشت هیچ قوم (و ملتی) را تغییر نمی دهد مگر آنکه آن ها خود تغییر دهند.»

این سنت و قانون الهی که یکی از پایه های اساسی جهان بینی و جامعه شناسی در اسلام است، به ما می گوید؛ که مقدرات شما قبل از هر چیز و هر کس در دست خود شماست و هر گونه تغییر و دگرگونی در جهت خوشبختی و بدبختی جامعه در درجه اول به خود آن ها بازگشت می کند.

آنچه اساس و پایه است این است که هر ملتی اگر خود بخواهد می تواند سربلند، سرافراز، پیروز، پیشرو، مترقی و متمدن باشد، و یا به عکس خودش تن به ذلت، زبونی و شکست بدهد.

لذا لطف خداوند، یا مجازات او، بی مقدمه، دامن هیچ ملّتی را نخواهد گرفت، بلکه این اراده و خواست انسان ها و ملّت ها، و تغییرات درونی است که آن ها را مستحقّ لطف یا مستوجب عذاب خدا می سازد.

به تعبیر دیگر؛ این اصل قرآنی که یکی از مهم ترین برنامه های اجتماعی اسلام را بیان می کند، به ما می گوید هرگونه تغییرات برونی متّکی به تغییرات درونی ملّت ها می باشد، و هرگونه پیروزی و شکستی از همین جا سرچشمه می گیرد و قدرت های سلطه گر و استعمار کننده و جهانخوار هم تا پایگاهی در درون یک جامعه نداشته باشند کاری از آنان ساخته نیست.

مهم آن است که پایگاه های سلطه گران و استعمار کنندگان و جباران را در درون جامعه خود درهم بکوبیم و بر محور اسلام

ص: 14

1-18-رعد / 11

و دین و ارزش های معنوی و اخلاقی و انسانی دست به دست هم داده متحد شویم، آنگاه لطف، عنایت و قدرت خداوند هم پشتیبان چنین ملّت و امتی می شود تا بتوانند در مقابل توطئه های دشمن ایستاده و از طرفی راه های پیشرفت و ترقی و عزّت و پیروزی را بیمایند.

آری رهبرانی هم توانسته اند پیروز و موفق شوند که ملت خود را بر اساس این اصل مهم و قرآنی رهبری کنند و جامعه را متحول و دنیا را تحت تأثیر حرکت خود قرار دهند و الگو شوند برای همه ملت های مسلمان و مستضعفان جهان.

تاریخ اسلام و تاریخ معاصر، بر این اصل اساسی و جاودانی شواهدی گویا و روشن دارد.

(1)

نقش پشتیبانی و حضور مردم

با توجه به آیات و روایات و قانون اساسی جمهوری اسلامی بدون شک حضور گسترده و مداوم مردم در صحنه و پشتیبانی از نظام دینی و مواضع انقلاب و جمهوری اسلامی و پیاده شدن احکام اسلام و اجرای عدالت نقش اول را ایفا می کند.

در دنیا حکومت هایی صاحب قدرت واقعی هستند که با پشتیبانی مردم و حضور گسترده امت، اقتدار و استقلال و پایه های حکومتشان استقرار و ثبات پیدا کند.

جمهوری اسلامی ایران بر اساس معیارهای الهی و ملاک های قرآنی در سایه رهبری دینی حکومتی است که بر پایه آراء مردم نقش بسته است. برقراری این نظام الهی و ملاک های قرآنی با فداکاری ها، جانفشانی ها، از خود گذشتگی ها و هدیه کردن هزاران جوان، معلول و اسیر، آن هم با اراده ای پولادین و توکل به خدای قادر متعال بوجود آمده است.

ص: 15

قرآن می فرماید؛ «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ...» (1)

«همانا ما پیامبران خود را با دلیل های روشن (معجزات و استدلال های عقلی و فطری) فرستادیم، و برایشان کتاب و میزان عدل نازل کردیم تا مردم به راستی و عدالت گرایند.»

در این آیه محورهای اساسی نظام و حکومت اسلامی مشخص می شود؛

الف) رهبر الهی و دینی.

ب) حاکمیت قانون.

ج) حضور و پشتیبانی مردم.

به یقین هر کدام از این اصول اساسی نباشد، حکومت اسلامی تحقق پیدا نخواهد کرد.

حضور آگاهانه و هوشمندانه مردم در امور اجتماع و سیاست، حضور فعال و بادوام، درک صحیح از مسائل جاری، توجه ویژه به نقشه های شیطانی جهانخواران و مستکبران جایگاه ویژه ای در تعیین سرنوشت فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی دارد.

یکی از نمادهای این حضور کارساز گزینش و انتخاب کارگزارانی متعهد، شایسته، لایق، کارآمد و اصلح است، که ثمربخشی آن در اجرای احکام اسلام و قوانین مرفعی جمهوری اسلامی و اجرای عدالت نمودار می شود.

فصل 2: جمهوری اسلامی، حضور مردم

انتخابات « فصل 2- جمهوری اسلامی، حضور مردم

یکی از افتخارات جمهوری اسلامی به رهبری بنیانگذارش، امام خمینی، حضور گسترده و پشتیبانی همیشگی و همه

ص: 16

1- 20- حدید 25/

جانبه مردم مسلمان در تمام عرصه های انقلاب تا استقرار و تداوم نظام در تمام مقاطع است، که این نیز در شرایط مختلف همراه با امدادهای غیبی مکرر خداوند بوده است.

ص: 17

انتخاب و حضور طاغوت شکن

بهترین دلیل براین افتخار، حضور آگاهانه و میلیونی مردم برای درهم شکستن نظام 2500 ساله طاغوتی شاهنشاهی و بیرون راندن و منزوی کردن نیروهای وابسته به آن بود. که در تاریخ به عنوان یک برگ درخشان به نام امت مسلمان ایران ثبت و ضبط گردید.

حضور مکرر، گسترده و دشمن شکن

و دیگر اینکه در طول ربع قرن عمر این انقلاب و نظام، این مردم آگاه و شریف بودند که برای استقرار این نظام و حکومت الهی و اجرای قوانین و احکام حق اسلام عزیز حدود 25 بار با عزمی جزم و قاطع و حضوری افتخارآمیز، آگاهانه و مایوس کننده دشمن و برباد

دهنده تبلیغات مسموم آن ها، به پای صندوق های رای حاضر شده اند و دلیل اهمیت این حضور و پشتیبانی آن است که هر بار دشمنان قسم خورده اسلام و امت اسلامی

با تمام توان و قدرت و سرمایه گذاری های فراوان بواسطه بوق های تبلیغاتی و دست های خارجی و داخلی سعی در مایوس کردن مردم در این باره داشته، که «الحمد لله» به نتیجه نرسیده اند. شکی نیست که دلیل این عزم و پشتیبانی آن است که امت در قبال اسلام و خون شهدا خود را مسئول می داند.

ص: 18

اهمیت حضور در صحنه

رسول گرامی اسلام می فرماید :

«مَنْ أَصْبَحَ وَلَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ»⁽¹⁾

«آن کس که صبح کند و به امور مسلمانان اهمیت ندهد مسلمان نیست»

به دلیل آنکه ما بر آن اعتقادیم که : «دین ما عین سیاست ما، و سیاست ما عین دیانت ماست.» چه کاری از امور مسلمانان از دخالت در سرنوشت جامعه اسلامی و دفاع از دین و استقلال و مایوس کردن دشمنان از نفوذ و سلطه بر امور مسلمانان مهمتر است. آری حضور در صحنه برای دفاع از احکام و اهداف عالیه حکومت اسلامی یک کار عبادی، سیاسی است که خوب است با قصد قربت و برای رضای خدا و انجام فرمان او و به دور از هوی و هوس انجام شود.

انتخابات و قانون اساسی

عصاره انقلاب، خون شهدا، مفقودان، اسیران، معلولان و پشتیبانی های بی دریغ امت اسلامی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است که با رای قاطبه امت تایید و به تنفیذ رهبر کبیر انقلاب رسیده و صاحب نظران براین ادعا هستند که جزء مترقی ترین قوانین اساسی دنیاست.

حال در این مجموعه قوانین، انتخابات، حضور مردم و پشتیبانی های مستمر و مداوم امت از نظام، جایگاه ویژه ای دارد که ما در این مختصر به بعضی از آن ها اشاره می کنیم؛

ص: 19

1- 21- اصول کافی 163/2

الف: حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خداست و هم او انسان را بر سرنوشت خویش حاکم ساخته است و هیچ کس نمی تواند این حق الهی را از انسان سلب کند. (اصل 56)

ب: در جمهوری اسلامی امور کشور باید با اتکا به آراء عمومی اداره شود. (اصل 6)

ج: در جمهوری اسلامی دعوت به خیر از وظایف همگانی است. در اینجا لازم به تذکر می دانیم که راه ما راه خدا و اسلام است. و در چهارچوب و مبانی اسلام لیاقت و شایستگی و ارزش واقعی انسان ها مشخص و جامعه توحیدی می ماند و گرنه شرک حاکم می شود.

حق یابی و انتخاب نیکو

هر مسلمان حداقل شبانه روزی 10 مرتبه از خداوند می خواهد که ؛ «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ، اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» ؛ «(خدایا) ما فقط تو را عبادت کرده (بنده و تسلیم تو هستیم و در راه هدایت) فقط از تو کمک می خواهیم. (خدایا) ما را به راه راست هدایت کن.»

اگر ما مسلمان و در راه حق هستیم و هدفمان جلب رضایت خداوند است. باید در هر مرحله و زمان و مسئله ای با استمداد از قدرت بی منتهای الهی پیمودن راه حق و صراط مستقیم را انتخاب نمائیم.

بر این اساس است که امت اسلامی باید با حضور دائمی در صحنه و در جهت تعیین سرنوشت اجتماعی، سیاسی با تلاش و تحقیق، انتخابی نیکو و شایسته و مورد رضای حق داشته باشد.

ص: 20

از طرفی با بیداری و هوشیاری، از انحراف، سقوط، غفلت، نا آگاهی و تقلید کورکورانه، دوری و پرهیز نماید. امام سجاد از خداوند می خواهد که: «وَلَا أَعْمَى عَنْ سَبِيلِكَ» [\(1\)](#)
«خدایا به راه تو کورو غافل نشوم.»

و چه پرتگاه خطرناکی است غفلت که خداوند می فرماید:

«وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا» [\(2\)](#) «و هر کس در این (دنیا (کور «دل» باشد در آخرت (هم) کور «دل» و گمراه تر خواهد بود. »

بعد می فرماید:

«قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا» (3)

(انسان در قیامت) گوید:

«پروردگارا، چرا مرا نابینا محسور کردی با آنکه من (در دنیا) بینا بودم؟ (جواب می شنود):

«قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى» (25)

« (خداوند) می فرماید: همانطور که (تو در دنیا) آیات و نشانه هایی که برای تو آمد فراموش کردی (و غافل شدی) امروز همان گونه فراموش می شوی.»

25- طه / 126

ص: 21

1- 22- دعای مکارم الاخلاق

2- 23- اسراء / 72

3- 24- طه / 125

فصل 3: ملاک های انتخاب بهترین

انتخابات « فصل 3- ملاک های انتخاب بهترین

1 - ایمان و تقوا

«إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ» (1):

«گرامی ترین شما نزد خداوند باتقواترین شماست.»

2- علم و حکمت

«وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا» (2)

«و هنگامی که به بلوغ و قوت رسیده ما «حکم» و «علم» به او دادیم.»

3- سابقه خوب و روشن

«وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ، أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ» (3)

پیشی گیرندگان (ایمان و جهاد، اطاعت و خدمتگزاری) از نزدیکانند.»

علی درباره دقت در حسن سابقه کارگزاران به مالک اشتر می فرماید؛

«إِنَّ شَرَّ وُزَرَائِكَ مَنْ كَانَ لِلْأَشْرَارِ قَبْلَكَ وَزِيْرًا وَمَنْ شَرَكَهُمْ فِي الْأَثَامَةِ فَلَا يَكُونَنَّ لَكَ بِطَانَةً»

(4)

«بدترین وزراء تو کسانی هستند که وزیر اشرار و زمامداران پیش از تو بوده اند، کسی که با

آن گناهکاران در کارها شرکت داشته، نباید جزء صاحبان سرّ (و کارگزاران) تو باشند.»

و در جای دیگر می فرماید؛

«حُسْنُ الشُّهْرِ، حِصْنُ الْقُدْرَةِ» (5)

ص: 22

1- 26- حجرات / 13

2- 27- یوسف / 22

3- 28- واقعه / 10 و 11

4- 29- نهج البلاغه نامه 35

5- 30- غررالحکم / حکمت 481

«نیک نامی و سابقه خوب، نگه دارنده قدرت است.»

4- انقلابی و مجاهد راه خدا

«وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا» (1)

«و خداوند مجاهدان را بر وانشستگان افزونی و برتری داده است.»

5- هجرت

«وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا...» (2)

«و کسانی که ایمان آوردند (ولی در راه خدا) هجرت نکردند، شما را شاید دوستی و پیوند با آن ها تا هجرت کنند.»

6 و 7- داشتن توان و قدرت کار و امانت دار

بهترین کسی که تو برای کار اجیر می کنی (دو صفت دارد)؛

«إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَأْجَرْتَ» :

الف: «القَوِيُّ»: «تواناست»

ب: «الْأَمِينُ»: «امانت دار است.» (3)

امانتداری به خصوص برای مسئولان حکومت اسلامی که امین اسلام، خون شهیدان و اعتماد مردم و بیت المال و امکانات نظام هستند از حساسیت ویژه ای برخوردار است.

امام صادق درباره این مسئله حساس می فرماید:

«اگر قاتل حضرت علی شمشیری که با آن امام علی را به شهادت رسانده، به امانت نزد من بسپارد و سپس آن را طلب نماید، امانت را به او برمی گردانم.» (4)

ص: 23

1- 31- نساء / 95

2- 32- انفال / 72

3- 33- قصص / 26

4- 34- بحار الانوار 114/75

آری بدون شک قبول مسئولیت در نظام اسلامی یک امانت سنگین الهی است.

8- لایق

«إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا» (1)

«خداوند امر فرموده شما را که؛ امانات را به اهلش بسپارید.»

در تفسیر این آیه آمده است که مسئولیت ها را به افراد لایق بسپارید.

آری مثل مجلس شورای اسلامی که وظیفه نماینده منتخب مردم قانونگذاری است، قانونگذار باید تا حدود زیادی، اسلام شناس، مکتبی و متعبد به قانون باشد.

9- رشید

«فَإِنْ أَنْتُمْ مِنْهُمْ رُشِدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ» (2)

پس اگر از آنان رشدی (خردمندی و حسن تدبیر) دیدید مال هایشان را بدهید.»

نشانه رشد

یکی از نشانه های رشد این است که اگر در صحنه رقابت، دیگری را از خود برتر و شایسته تر دید کار و سنگر را به او واگذار کند والا خیانت کرده است.

امیرمومنان علی می فرماید:

«مَنْ تَقَدَّمَ عَلَى قَوْمٍ وَهُوَ يَرَى فِيهِمْ مَنْ هُوَ أَفْضَلُ فَقَدْ خَانَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْمُؤْمِنِينَ» (3)

«کسی که خود را بر مردم مقدم دارد (و بخواهد مسئولیتی را بپذیرد) و حال آنکه می بیند که دیگری بر او فضیلت دارد و

ص: 24

2-36- نساء 6/

3-37- الغدير 291/8

مقدم است (اگر کناره گیری نکند و مسئولیت را به او واگذار ننماید) به خدا و پیامبرش و مومنین خیانت کرده است.»

10- مقاوم

«وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا» (1)

«و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما بوده، از آن رو شکیبائی ورزیده (و بر مشکلات صبر نموده اند)»

11- شجاع و قاطع

«لَا يَخَافُونَ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَّائِمَةً» (2)

«و از سرزنش هیچ سرزنش کننده ای نمی ترسند.»

12- سوز و عشق به دین و مردم

حضرت موسی از خداوند سؤال کرد که چرا مرا برای پذیرفتن این مسئولیت انتخاب نمودی؟

خداوند فرمود: ای موسی در تو سوز و عشقی بود که در دیگران نبود. (3)

13- داشتن تجربه و حیاء

علی به مالک اشتر درباره گزینش افراد برای واگذاری مسئولیت ها چنین می فرماید:

«وَتَوْخَّ مِنْهُمْ أَهْلَ التَّجَرُّبَةِ وَ الْحَيَاءِ» (4)

«و برگزین از آن هایی که باتجربه و با حیا هستند»

14- داشتن اصالت خانوادگی

و آن حضرت در همان خطاب می فرماید:

«مِنْ أَهْلِ الْيُؤَاتِ الصَّالِحَةِ» (5)

«(فرد انتخاب شده) اصالت خانوادگی داشته باشد»

15- داشتن روحیه خدمتگذاری

ص: 25

1- 38- سجده 24/

2- 39- مائده 54/

3- 40- اصول کافی 123/2

4- 41- نهج البلاغه نامه به مالک اشتر

5- 42- نهج البلاغه نامه به مالک اشتر

پیامبر فرمود:

«سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ»: «آقا و برترین مردم کسی است که خدمتگذار آن ها باشد.» (1)

امام خمینی بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران؛

«به من خدمتگذار بگویند بهتر است که رهبر بگویند.»

شهید مظلوم دکتر بهشتی :

«ما شیفتگان خدمتیم نه تشنگان قدرت»

رهبر فرزانه انقلاب حضرت آیه الله خامنه ای ؛

«فلسفه وجودی ما نوکری و خدمتگذاری به مردم است.»

16- قانون مدار

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ، كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ» (2)

«ای کسانی که ایمان آورده اید: چرا سخنی می گوئید (و طرفداری و تصویب می کنید) که عمل نمی کنید؟ نزد خدا بسیار موجب خشم است که سخنی بگوئید که عمل نمی کنید.»

«قانونگذار» خود باید حریم قانون را نگه بدارد که او به حفظ و نگهداری و مقابله با قانون شکنی از هر کس سزاوارتر است.

پیامبر می فرماید:

«لَوْ وُضِعَتِ الشَّمْسُ فِي يَمِينِي وَالْقَمَرُ فِي يَسَارِي مَا تَرَكْتُ هَذَا الْقَوْلَ حَتَّى أَنْفِذَهُ أَوْ أَقْتُلَ دُونَهُ» (3) «اگر خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم قرار بدهند هرگز از حرفی که زده ام (از عهد و پیمان و قرار دادی را که قبول کرده ام)

ص: 26

1- 43- من لا يحضره الفقيه 378/4

2- 44- صف 2/3

3- 45- بحار الانوار 86/35

بر نمی گردم تا آنکه یا به نتیجه رسیده و به آن عمل شود، یا در راه آن کشته شوم.»

کار گزار و مسئول نظام همان روزهای اول در مقابل خدا و اسلام و قرآن و امت سوگند یاد می کند که به وظائف و مسئولیت خود وفادار بوده و از آن تخطی ننماید.

17- مدیر و نیرومند

علی می فرماید: «إِنَّ أَحَقَّ النَّاسِ بِهَذَا الْأَمْرِ أَقْوَاهُمْ عَلَيْهِ وَاعْلَمُهُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ خَيْرٌ» (1)

«بدرستی که شایسته ترین مردم، قوی ترین و داناترین آن ها به امر خدا در آن کاری است (که به او واگذار می شود).»

18- متین و خوش برخورد

یکی از نشانه های لیاقت، صلاحیت و شایستگی، متانت و خوش اخلاقی است. که به خصوص هنگام تبلیغات انتخاباتی معرف شخصیت او می گردد. که آیا در زمان سخنرانی ها و معرفی خود، لیاقت های خود را جهت خدمتگذاری به اسلام و امت اسلامی مطرح می کند یا برای جلب توجه مردم رقیب خود را انگ زده، متهم و خراب می کند.

امیر مومنان علی اینچنین خود را معرفی می کند؛

- «سَلُونِي قَبْلَ أَنْ تَفْقِدُونِي» (2): «هر چه می خواهید از من سؤال کنید قبل از آنکه من در میان شما نباشم.

- «إِنَّ مَعِيَ لَبَصِيرَتِي» (3): «من دارای آگاهی و بصیرتی هستم.»

ص: 27

1- 46- نهج البلاغه خطبه 173

2- 47- نهج البلاغه کلام 189

3- 48- نهج البلاغه خطبه 10

- «وَإِنِّي لَعَلِّي يَقِينٍ مِنْ رَبِّي» (1): «بدرستی که من دارای یقین و باوری از جانب پروردگارم هستم.»

- «إِنَّ الْكِتَابَ لَمَعِيَ مَا فَأَرَقْتُهُ» (2): «بدرستی کتاب (قرآن) با من است و هرگز از آن جدا نشده ام.»

19- مردمی و دلسوز

داشتن پایگاه مردمی آن هم بر مبنای ارزش های علم، ایمان، تقوا، سوز و عشق که در راه خدمتگذاری به اسلام و امت اسلامی به دست می آید، البته غیر از سر و صداها و تبلیغاتی و بوق و کرنا ها، خود یک ارزش مضاعفی است بر صلاحیت انسان در جهت مسئولیت پذیری که باید از طرف منتخبین مورد توجه ویژه قرار گیرد.

علی به مالک اشتر می فرماید:

«أَنَّمَا يَسْتَدِلُّ الصَّالِحِينَ بِمَا يَجْرِي اللَّهُ لَهُمْ عَلَى أَلْسِنِ عِبَادِهِ» (3) «راه شناخت بندگان صالح (و انسان های شایسته و مفید) آن است که همیشه مردم در راه خدا او را به خیر و نیکی یاد کنند.»

20- سخت گیر در مصرف بیت المال

علی در خطاب به یکی از کارگزاران حکومتی می فرماید: «أَلَا وَإِنَّ حَقَّ مَنْ قَبْلَكَ وَقَبْلَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ فِي قِسْمِهِ هَذَا الْفَيْءُ سَوَاءٌ» (4)

«آگاه و بیدار باش؛ که از جانب مسلمین بردوش تو بر تساوی حقوق آن ها در مصرف بیت المال حقی است.»

ص: 28

1- 49- نهج البلاغه خطبه 97

2- 50- نهج البلاغه کلام 122

3- 51- نهج البلاغه نامه به مالک اشتر

4-52- نهج البلاغه نامه 43

21 تا 27- خیر خواه، حق گرا، خاضع، فرمانبر، خالص، باهمت، معتدل و بدون انحراف

خداوند علت برگزیدن و انتخاب حضرت ابراهیم را چنین می فرماید؛

«إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ» (1)

«ابراهیم (به تنهایی) امتی بود (خیرخواه) مطیع فرمان خدا، خالی از هر گونه انحراف، و از مشرکان نبود.»

«شَاكِرًا لِّأَنْعَمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ» (2)

«شکرگزار نعمت های پروردگار بود؛ خدا او را برگزید؛ و به راهی راست هدایت نمود.»

«وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ» (3)

«ما در دنیا به او (همت) نیکویی دادیم، و در آخرت از نیکان است.»

28- خوش اخلاق؛

اخلاق نیکو و شایسته و حسن ارتباط با مردم یکی از بهترین صفات کارگزار نظام اسلامی است.

پیامبر به یکی از یاران به هنگام واگذاری مسئولیت می فرماید؛

«أَحْسِنْ خُلُقَكَ لِلنَّاسِ» (4)

«اخلاق را با مردم نیکو گردان»

و علی می فرماید؛

ص: 29

1- 53- نحل / 120

2- 54- نحل / 121

3- 55- نحل / 122

4- 56- الموطأ لمالك / 902/2

«لَا يُرَاسُ مَنْ خَلَا عَنِ الْأَدَبِ» (1)

«کسی که اخلاق اسلامی ندارد رئیس نمی شود. (نباید مسئولیت به او واگذار شود.)»

29- ارتباط، پاسخگویی و رفع مشکلات مردم

چون فلسفه وجودی کارگزاران و مسئولان، خدمتگذاری به مردم است آن ها باید به صورت مستمر با مردم ملاقات و جلسه برقرار نموده تا شخصاً به مشکلات آن ها رسیدگی نمایند. چون خدمتگذاران مردم برای تأمین مصلحت عمومی، و رفع ابهامات و سؤالات و اعتراضات آن ها نیاز به ارتباط مستمر و مستقیم دارند. علی در این باره می فرماید؛

«وَاجْعَلْ لِدَوَى الْحَاجَاتِ مِنْكَ قِسْمًا، تُفَرِّغْ لَهُمْ فِيهِ شَخْصَكَ وَتَجْلِسُ لَهُمْ مَجْلِسًا عَامًّا، فَتَتَوَاضَعَ فِيهِ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَكَ» (2)

«برای (مردم و) مراجعان خود وقتی قرار بده که شخصاً به نیاز آن‌ها رسیدگی کنی! جلسه عمومی و همگانی تشکیل بده و به خاطر خدایی که تو را خلق کرده در آن مجلس نسبت به مردم تواضع کن.»

30- حامی محرومان و مستضعفان

از وظایف اصلی کارگزاران نظام دینی حمایت از محرومان و مستضعفانی است که با پشتوانه رأی و حمایت آن‌ها به این مقام رسیدند.

امیرمؤمنان در این باره می‌فرماید؛

ص: 30

1- 57- غرالحکم / حکمت 10875

2- 58- نهج البلاغه نامه 53

«ثُمَّ اللَّهُ، اللَّهُ فِي الطَّبَقَةِ السُّفْلَى، مِنَ الَّذِينَ لَا حِيلَ لَهُمْ مِنَ الْمَسَاكِينِ وَالْمُحْتَاجِينَ وَأَهْلِ الْبُؤْسِ وَالزَّمْنِ.» [\(1\)](#)

«خدا را، خدا را، درمورد طبقه پایین، (سفارش می‌کنم) آن‌ها را که چاره ندارند، یعنی مستمندان، و نیازمندان و تهیدستان و از کارافتادگان»

31- ساده زیست

هوای نفس در وجود هر انسانی لذت دنیا و زرق و برق آن را طلب می کند و دنیا هم با زیبایی های ظاهری خود دل انسان های ضعیف و کم ظرفیت را به لرزه می اندازد. یکی از خطرات جدی که کارگزاران و مسئولان نظام را در همه حال با دردست داشتن مقام و قدرت و پول و امکانات تهدید می کند، گرایش به دنیا می باشد. که در این صورت، نفس سرکش با حالت طغیان و افزون طلبی مجالی را برای خدمتگذاری به جامعه و محرومان و

مستضعفان باقی نخواهد گذاشت.

لذا مسئولی می تواند در خدمت رسانی و انجام وظیفه و مسئولیت خود موفق باشد که روحیه ساده زیستی را از دست ندهد و دنیا را به لقاءش ببخشد.

علی در این باره می فرماید؛

«امیرُ القوم، أضعفهم دابةً، ... مَنْ لَا تَغْرِهُ الْمَطَامِعُ» (2)

«بزرگ اجتماع کسی است که از ساده ترین وسیله سواری استفاده کند و چیزهای طمع انگیز او را به طمه نیاندازد.»

و در عبارتی دیگر می فرماید؛

ص: 31

1- 59- نهج البلاغه نامه 53

2- 60- نهج البلاغه و غررالحکم / حکمت 2101

«وَلَا يَكُونُ الرَّجُلُ سَيِّدَ قَوْمِهِ، حَتَّى لَا يُبَالِيَ أَىُّ ثَوْبِيهِ لَبَسَ» (1)

«هیچ فردی بزرگ و آقانی گردد مگر اینکه برایش فرق نکند چه لباسی می پوشد (زندگی معمولی مثل عامه مردم داشته و دلبستگی به زخارف دنیا نداشته باشد).»

32- شجاع

نهاد اسلام با شجاعت بی نظیر پیامبر و امیرمؤمنان و یاران باوفای آن ها به ثمر و باروری رسید. یکی از خصلت های لازم برای کارگزار و مسئول و بلکه هر مؤمن و مسلمان صفت شجاعت است.

رسول گرامی اسلام می فرماید؛

«كُنْ شَجَاعًا، فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الشَّجَاعَةَ» (2)

«شجاع باش، بدرستی که خداوند شجاعت را دوست می دارد.»

و علی می فرماید؛

«السَّخَاءُ وَالشُّجَاعَةُ غَرَائِزُ شَرِيفَةٌ يَضَعُهَا اللَّهُ سَبْحَانَهُ، فَيَمَنُّ أَحَبَّهُ وَامْتَحَنَهُ» (3)

«بخشنده گی و دلیری دو صفت بلند مرتبه ای هستند که خداوند در دل هر کس که او را دوست داشته و امتحان کرده باشد، قرار می دهد.»

آری اگر کارگزار این هدیه الهی را نداشته باشد در مقابل قدرت های شیطانی و استعمارگران و جهانخواران، ضعف نشان داده تسلیم می شود و کشور و نظام را به ورطه شکست و سقوط می کشاند.

ص: 32

1- 61- شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید 272/4

2- 62- مستندالفردوس 325/5

3- 63- غرالحکم / حکمت 1820

و از طرفی در مقابل ضعف ها و عیب ها و کارشکنی ها و انحرافات دوستان داخل قدرت انتقاد و مخالفت را از دست می دهد.

33- متخصص، کاردان و باتجربه

قرآن کریم در آیات خود به ما می آموزد که باید کاراها را به دست افراد متخصص و کاردان و باتجربه سپرد.

قرآن به نقل از حضرت سلیمان می فرماید، که از اطرافیان خود پرسید:

«يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ»

«ای سران (کشور و کارگزاران من)، کدام یک از شما، تخت او (ملکه سبا) را قبل از آنکه تسلیم من شود برایم می آورید؟»

یکی از آن ها در جواب گفت:

«أَنَا أَتِيكَ بِه قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَ إِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ» (1) «من آن را قبل از آنکه از مکانت بیا خیزی برایت آماده و مهیا می سازم، همانا من بر این کار توانا و امین هستم.»

حضرت یوسف به عزیز مصر چنین می فرماید؛

«إِجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ» (2)

«مرا بر خزانه های این سرزمین (بیت المال، اموال، اقتصاد و دارایی) بگمار که من نگهدارنده دانا هستم.»

ارزش انسان ها از دیدگاه علی به میزان توانایی به انجام امور است؛ «قِيمُهُ كُلُّ أَمْرٍ مَا يُحْسِنُهُ» (3)

ص: 33

1- 64- نمل / 38 و 39

2- 65- یوسف / 55

3- 66- نهج البلاغه کلمات قصار 646

«ارزش هر فردی به اندازه کار نیکو و پسندیده ای است که انجام می دهد.»

و لذا به مالک اشتر سفارش می فرماید؛

در انتخاب مسئولین و مدیران و کارگزاران، از افراد متخصص و کاردان و باتجربه استفاده کن؛

«أُنْظِرْ فِي أُمُورِ عُمَالِكَ ... وَتَوَخَّ مِنْهُمْ أَهْلَ التَّجَرِبَةِ وَ الْحَيَاءِ» (1) «در کارهای کارگزارانت اندیشه کن و افراد باتجربه و با حیا را به کار و مسئولیت بگمار»

34- برخورداری از شعور سیاسی

در روایات معصومین برخورداری کارگزاران حکومت از شعور سیاسی به عنوان یکی از شرایط مهم و نگهدارنده پایه های نظام یادشده است.

علی در این باره می فرماید؛

«مَنْ حَسَنَتْ سِيَاسَتَهُ، دَامَتْ رِيَاسَتُهُ» (2)

«کسی که سیاستش نیکو باشد ریاستش پایدار خواهد بود.»

در جایی دیگر می فرماید؛

«حُسْنُ سِيَاسَةِ قَوَّامِ الرِّعَايَةِ» (3)

«سیاست نیکو پایداری و استواری جامعه و مردم را در پی دارد.»

نظام اسلامی نیاز به چنین افراد و کارگزارانی دارد چرا که بسیاری از روابط بین الملل و دنیای سیاسی امروز، بر اساس شیطنت ها و برخوردها، و روابط غیر انسانی بنا شده است.

35- وفادار به ولایت مطلقه فقیه

در حدیث آمده؛

(71) و هم چنین در کلام امام زمان آمده؛

ص: 34

1- 67- نهج البلاغه کلمات قصار 53

2- 68- غررالحکم / حکمت 8438

3- 69- غررالحکم / حکمت 4818

«وَاللّٰهُ لَوْ أَنَّ رَجُلًا صَامَ النَّهَارَ وَقَامَ اللَّيْلَ ثُمَّ لَقِيَ اللَّهَ بِغَيْرِ وِلَايَتِنَا لَلْقِيَهُ وَهُوَ غَيْرُ رَاضٍ أَوْ سَاخِطٍ عَلَيْهِ» (1)

«به خدا سوگند اگر کسی هر روز روزه بدارد و هر شب نماز بخواند ولی رهبری و ولایت ما را نپذیرفته باشد در قیامت یا مورد غضب خداست و یا حداقل از او راضی نیست.»

مخفی نباشد که به عقیده شیعه اصل «ولایت فقیه» ادامه امامت و ولایت ائمه معصومین می باشد.

بدون شک از مهم ترین عوامل به ثمر رسیدن و تداوم حکومت دینی در گذشته، حال و آینده وجود رهبری جامع شرایط و فقیه آشنا به احکام الهی و سیاست بوده است.

در قانون اساسی جمهوری اسلامی نیز اصل «ولایت مطلقه فقیه» به عنوان مهم ترین مرکز قدرت نظام مطرح شده است. تا سازمان های مختلف تحت نظارت و رهبری او وظایف خود را خوب انجام داده و از انحرافات آن ها جلوگیری شود.

امام خمینی در این باره می فرماید؛

«بهترین اصل در اصول قانون اساسی، این اصل ولایت فقیه است»

یعنی کلام او برای مردم و مسئولین و کارگزاران نظام حجّیت دارد و این مسئله از روایات معصومین نشأت گرفته است.

در کلام امام صادق در پاسخ به سؤال «عمر بن حنظله» سفارش شده که؛ «هرگز به سلاطین جور مراجعه نکنید و دستور مراجعه به ولی فقیه جامع الشرایط را صادر فرموده اند.»

ص: 35

1- 70- بحار الانوار 16/190

«مردم باید به فقیهان هر عصری مراجعه نمایند، چرا که آنان حجت او بر مردم هستند و امام معصوم حجت خداوند است.» (1)

لذا اعتقاد به مسئله ولایت فقیه و رهبری و وفاداری بر آن، از اساسی ترین شرایط یک کارگزار در حکومت اسلامی است. و مطمئناً در غیر اینصورت حکومت دینی از آسیب در امان نخواهد ماند.

36- شخصیت دادن به افراد

مردم بندگان خداوند و به گفته امام خمینی ولی نعمت مسئولان نظام بوده و آنان با رأی و نظر و پشتیبانی امت به روی کار آمده اند، لذا لازم است که شخصیت افراد جامعه از طرف مسئولین محترم حفظ شود.

حضرت ابراهیم از جانب خداوند مأمور می شود که فرزندش اسماعیل را ذبح نماید.
در اجرای این فرمان الهی با فرزند نوجوانش مشورت کرده و از او نظرخواهی می کند.
«يَا بُنَيَّ أَنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ»

«فرزندم در خواب دیدم که باید تو را (در راه خدا) ذبح کنم! پس بنگر نظر تو چیست؟»
اسماعیل در جواب پدر می گوید:

«يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ...» (2)

«پدرم! هر چه به آن مأمور شده ای، اجرا کن»

37- دوستی و مدارا کردن با مردم

خداوند درباره پیامبر اکرم می فرماید:

ص: 36

1- 72- الغیبه للشیخ الطوسی / 177

2- 73- صافات / 102

«لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ»

(1)

«رسولی از خودتان به سوی شما آمد که ناراحتی شما برایش سخت، و بر آسایش شما حریص و نسبت به مؤمنان رئوف و مهربان است.»

و رسول خدا به مسئولان سفارش می فرماید:

«عَلَيْكَ بِالرَّفْقِ وَالْعَفْوِ» (2)

«بر تو باد که با (مردم) مدارا و گذشت برخوردنمایی.»

38- احترام به دیگران

مسئول و کارگزار نظام باید با مهربانی و عطوفت با صبر و حوصله و در عین حال با منطق و استدلال با دیگران رابطه و برخورد نیکو داشته باشد.

و لذا به هیچ بهانه ای ما حق اهانت و بی ادبی و برخورد زشت و ناپسند و غیراخلاقی با مردم را نداریم؛ در حدیث آمده؛

«أَذَلُّ النَّاسِ مَنْ أَهَانَ النَّاسَ» (3)

«ذلیل ترین مردم کسی است که به دیگران اهانت نماید.»

اخلاق دینی ایجاب می کند که به کوچک و بزرگ جامعه احترام بگذاریم.

39- استقامت و پشتکار

خداوند به پیامبرش می فرماید؛

«فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ» (4)

«(مردم را به سوی حق) دعوت نموده و در این راه با استقامت و ثابت قدم باش»

ص: 37

1- 74- توبه / 128

2- 75- ترجمه تحف العقول / 26

3- 76- بحار الانوار 142/75

4- 77- شوری / 15

آری، صبر و استقامت و پشتکار راه رسیدن به مقصود است. چنانچه در جای دیگر می فرماید؛

«فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ» (1)

«(ای رسول ما!) آنچنان که پیامبران بزرگ الهی صبر پیشه کردند توهم (برای رسیدن به هدف) صبر (و استقامت) را پیشه خود ساز.»

چرا که همه کارها برای رسیدن به نتیجه یکسان و همه راه ها برای رسیدن به هدف هموار نیست.

40- ارتباط منطقی و شایسته

کارگزار و مسئول نظام اسلامی در ارتباط با افراد زیرمجموعه خود باید روشی منطقی و خدایپسندانه را عمل کند و بر اساس مصلحت اسلام و امت برخورد نماید، ملاک های انتخاب و ارتباط او اسلامی باشد نه بانندی و گروهی و حزبی و برگرفته از مسائل شخصی و هواهای نفسانی. معیار و محک این است که در ارتباطات آنچه دلش می خواهد و یا دوستانش مایلند عمل می کند یا آنچه مصلحت است.

امیرمؤمنان در خطاب به مالک اشتر می فرماید؛

«ثُمَّ أَنْظِرْ فِي أُمُورِ عَمَّا لَكَ، فَاسْتَعْمِلْهُمْ إِيخْتِبَارًا وَلَا تُؤَلِّهِمْ مُحَابَاهَ وَآثَرَهُ، فَإِنَّهُمَا جِمَاعٌ مِنْ شُعَبِ الْجَوْرِ وَالْخِيَانَةِ»

«پس در کارهای گارگزارانت نظر و اندیشه کن و چون آنان را تجربه و آزمایش نمودی، بکار وادار (تا دیانت و راستی و درستیشان را نیازموده ای بکاری مگمار) و آن ها را به میل خود و بخاطر کمک به ایشان بکاری مگمار زیرا بمیل و سرخود

ص: 38

1- 78- احقاف / 35

کسی را به کاری گماشتن جمعی است از شاخه های ستم و نادرستی» (1)

41- مجاهد، نترس و سرسخت در مقابل دشمن

قرآن می فرماید؛ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ» (2)

«ای کسانی که ایمان آورده اید! هر کسی از شما که از دین خود برگردد (به خدا ضرری نمی زند، چون) خداوند در آینده قومی را خواهد آورد که آنان را دوست دارد و آنان نیز خدا را دوست دارند. آنان نسبت به مؤمنان نرم و فروتن و در برابر کافران سرسخت و قاطعند، در راه خدا جهاد می کنند و از ملامت هیچ ملامت کننده ای نمی هراسند. این فضل خداست که به هر که بخواهد (و شایسته و لایق ببیند) می دهد و خداوند وسعت بخش بسیار داناست.»

از نشانه های ایمان نرمش با برادران دینی، جهاد در راه خدا و سرسختی در برابر دشمن است. کسی که ایمان واقعی دارد، هرگز در برابر کافران و دشمنان احساس حقارت نمی کند. دلی که از ایمان و محبت خدا خالی شد بیمار و وابسته به بیگانگان می شود. آری مسئولیت در نظام اسلامی باید به عهده کسی گذاشته شود که عاشق خدا،

ص: 39

مجاهد، باصلابت و نترس بوده و با سرزنش ها، هوچی گری ها و تبلیغات سوء دشمنان، تسلیم جو و محیط نشود.

42- وطن دوست

یکی از ویژگی های مسئول و کارگزار نظام دینی وطن دوستی است، البته اسلام برای رابطه افراد و اعتقادات مرز نمی شناسد. بلکه هر مسلمانی باید در اندیشه رهایی همه مسلمین و مستضعفان عالم از مشکلات باشد و در این وادی برای همه محرومان عالم دل بسوزاند و در فکر و اندیشه برای کمک به آن ها باشد اسلام وائمه معصومین مرزهای جغرافیایی قائل نیستند. پیامبر می فرماید؛

«مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ» (1)

«هر کسی صبح کند و در اندیشه امور مسلمانان و رفع مشکلات آن ها نباشد مسلمان نیست.»

ولی از طرفی حفظ ثغور و مرزهای مسلمین از خطرها و شبهات بر کارگزاران نظام اسلامی لازم است. چنانکه علی حفظ مرزها را از وظایف کارگزاران می داند و می فرماید:

«ذُذِّعْنَ شَرَائِعَ الدِّينِ وَ حُطَّتْ ثُغُورُ الْمُسْلِمِينَ» (2)

«شریعت و دین را (از خطرات و شبهات) نگهدار و مرزهای مسلمین را حفظ کن.»

البته در این راستا کارگزار باید به فکر مردم وطن بوده و برای رفع مشکلات آن ها از هیچ تلاش و کوششی دریغ نورزد.

امام علی در این باره می فرماید؛

«عُمِرْتُ الْبُلْدَانُ بِحُبِّ الْأَوْطَانِ» (83)

«عمران و آبادانی شهرها، بواسطه وطن دوستی هاست.»

ص: 40

1- 81- اصول کافی 164/2

2- 82- غررالحکم / حکمت 5193

43- وفادار بر دوستی

مسئولیت و مقام، انسان های کم ظرفیت را عوض می کند و اخلاق و رفتارشان را دگرگون می سازد. بنابراین چه بسیار افراد فداکار و علاقمندی که پس از گرفتن مقام، روحیه و روش آن ها عوض می شود.

امام صادق می فرماید؛

«اِذَا كَانَ لَكَ صَدِيقٌ فَوَلِّهِ وَلَايَةً فَأَصْبَتْهُ عَلَى الْعُشْرِ مِمَّا كَانَ لَكَ عَلَيْهِ قَبْلَ وَلَايَتِهِ فَلَيْسَ بِصَدِيقٍ سَوْءٍ.» (83)

«هرگاه دوستی داشتی که به ریاستی رسید و یک دهم علاقه و وفاداری قبل از ریاستش را به تو داشت (بدان بازهم) دوست بدی نیست.»

83- بحارالانوار 157/74

ص: 41

فصل: 4: نشانه های بهترین انتخاب

انتخابات « فصل 4: نشانه های بهترین انتخاب

1- توکل بر خدا

یکی از نشانه های مومن آن است که در تمام امور به خداوند توکل کند و بر این اعتقاد باشد که خداوند بر هر چیز قادر، و بر همه امور ناظر، و دل های مردم هم به دست اوست.

«إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» (1)

«خداوند بر همه چیز قادر است».

«أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى» (2)

آیا نمی داند که خداوند می بیند (و بر همه چیز آگاه است).

حضرت ابراهیم به هنگام بازسازی کعبه از خداوند چنین درخواست می کند؛

«فَجْعَلْ أَفْتِدَهُ مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ» (3)

«پروردگارا: ... تو دل های مردم را توجه آن ها بساز.»

و در دعای هنگام تحویل سال می خوانیم؛

«يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ يَا مُحوِّلَ الْحَوَالِ وَالْأَحْوَالِ حَوِّلْ حَالَنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ»

«خدایی که انقلاب دل ها و چشم ها و دگرگونی حالات به دست توست، ما را به بهترین حالت قرار بده.»

2- آگاهی

خداوند می فرماید:

«هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ» (4)

ص: 42

1- 84- عنكبوت / 20

2- 85- علق / 14

3- 86- ابراهیم / 37

4- 87- زمر / 9

«آیا آن ها که می دانند و آن ها که نمی دانند مساویند.»

3- شناخت حق

در شناخت حق ملاک هایی است. که پیمودن راه راست را بر انسان آسان نموده و شک و دو دلی را دور می نماید.

خاطره:

جنگ جمل توسط عایشه با تحریک طلحه و زبیر در مقابل امیرالمؤمنین علی بپا شد. در این رویا رویی آن حضرت دید یکی از یارانش گرفتار شک و دو دلی شده، به او فرمود:

شما را چه شده که چنین گرفتار شده ای؟ عرض کرد: می بینم یک طرف شما هستید و یک طرف هم دو تن از اصحاب و یاران پیامبر (طلحه و زبیر)

حضرت فرمود:

اشتباه تو در این است که منطق و استدلال نداری و به جای ملاک ها و معیار های ارزشی به دنبال آدم ها رفته ای؛

«اعْرِفِ الْحَقَّ تَعْرِفْ أَهْلَهُ وَاعْرِفِ الْبَاطِلَ تَعْرِفْ أَهْلَهُ» (1) «حق (را با منطق و ملاک) بشناس، اهلش را خواهی شناخت و باطل را (هم آنچنان) بشناس، اهلش را خواهی شناخت.»

4- تحقیق و بررسی

خداوند می فرماید:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ.» (2)

«ای کسانی که ایمان آورده اید. اگر شخص فاسقی خبری برای شما بیاورد، درباره آن تحقیق کنید، مبادا به گروهی از روی نادانی آسیب برسانید و از کرده خود پشیمان شوید.»

ص: 43

1- 88- بحار الانوار 125/40

2- 89- حجرات 6/

به گفته یکی از مفسران؛

دستور خداوند درباره تحقیق خبر فاسق در صورتی است که جامعه سالم و محیط خبری دارای امنیت کامل باشد والا باید درباره هر چیز، و از هر کسی که می شنود تحقیق و بررسی نموده تا اطمینان حاصل نماید.

5- شرکت همگانی

خداوند می فرماید:

«وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» (1)

«و همگی به ریسمان خدا (قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت)، چنگ زنید و پراکنده نشوید.»

همانگونه که قبلاً گفتیم یکی از مهمترین پشتوانه های نظام اسلامی پشتیبانی بی دریغ امت اسلامی در تمام صحنه ها و شرایط می باشد. و همیشه دشمن درصدد این است که این سد محکم الهی را شکسته و این پشتوانه مردمی نظام را سست و یا از بین ببرد. ولی بی شک حضور یکپارچه مردم در صحنه، هم امید دشمنان را قطع و هم نقشه های آنان را نقش بر آب می نماید. که فرموده اند: «يُدَالُّهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ»

«دست قدرت و یاری خداوند با جماعت است.»

6- حفظ روحیه دوستی و برادری

خداوند می فرماید:

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ»: «مؤمنان با هم برادرند.» (2)

و در آیه دیگر می فرماید:

ص: 44

1- 90- آل عمران / 103

2- 91- حجرات / 10

«وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ.» (1)

«و نعمت (بزرگ) خدا را بر خود، به یاد آرید که چگونه دشمن یکدیگر بودید، و او میان دل های شما، الفت ایجاد کرد، و به برکت نعمت او، برادر (و دوست و یکپارچه و از انگشتان متفرق به مشت تبدیل) شدید.»

وحدت، یکپارچگی، دوستی و برادری از ارزش های دینی است و در جامعه اسلامی که حضور در صحنه برای انجام وظیفه است این ارزش ها را نباید خدشه دار نماید.

7- جهت یابی عبادی

از آنجا که سیاست ما همان دین ماست، انتخابات تنها یک کار سیاسی نیست بلکه عبادی و سیاسی است و لذا با قصد قربت و برای رضای خدا، بندگان شایسته خدا را برای انجام فرمان خدا و خدمتگذاری و نجات خلق خدا انتخاب کنیم.

خداوند می فرماید:

«وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» (2)

«من جن و انس (انسان) را نیافریدم جز برای اینکه عبادتم کنند (و از این راه تکامل یابند و به من نزدیک شوند).»

8- مشاوره

تحقیق و مشاوره از امور لازم یک انتخاب نیکوست. نگوئیم ما به یکی یا چند نفر رای خواهیم داد. ما برای مسکن، همسر،

ص: 45

1- 92- آل عمران / 103

2- 93- زاریات / 56

شریک، چقدر تحقیق و مشاوره می کنیم حال فکر کنیم که در انتخابات سرنوشت کشور و خون شهداء را به دست چه کسی می دهیم؟ و کشور اسلامی را به چه کسی می سپاریم؟ رای ما کلید کشور است و مجلس و... خانه ملت شهید و مفقود و اسیر و معلول داده است. آن کلید و این خانه را به چه کسی می سپاریم؟

امام صادق می فرماید:

«شَاوِرْ فِي أَمْرِكَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ اللَّهَ» (1)

«در امور (زندگی و اجتماعی و سیاسی و...) خود با کسانی مشورت کن که از خداوند می ترسند (اهل ایمان و تقوا و ترس از حساب و کتاب قیامتند).»

آری مشورت با انسان های متدین و آگاه ضریب آگاهی و مصونیت از خطا و اشتباه را در انسان بالا می برد و اطمینان و آرامش بیش تری از راه و انتخابش پیدا می کند.

و در عبارتی دیگر می فرماید:

«مَنْ شَاوَرَ ذَوِي الْأَلْبَابِ دُلَّ عَلَى الصَّوَابِ» (2)

«کسی که با صاحبان اندیشه مشورت می کند، به راه راست هدایت می شود.»

امام علی می فرماید:

«مَنْ اسْتَقْبَلَ وُجُوهَ الْأَرَاءِ عَرَفَ مَوَاقِعَ الْخَطَا» (3)

«کسی که از رأی و نظر مختلف دیگران استقبال و استفاده کند، مواضع اشتباه و خطا را می شناسد.»

9- توجه به پاسخگویی در قیامت

خداوند می فرماید:

1- 94- تحف العقول / 214

2- 95- بحار الانوار 422/77

3- 96- نهج البلاغه / حکمت 173

«إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا» (1)

«بدرستیکه گوش و چشم و دل (این سه مورد به عنوان نمونه است) همه در مقابل خداوند مسئول بوده و باید در مقابل اعمال خود پاسخگو باشند.»

و در آیه دیگر می فرماید:

«وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ» (2)

«نگهشان دارید بدرستیکه آنها (در مقابل همه اعمال و رفتار خود) مسئول و پاسخگو هستند.»

با توجه به اینکه در قیامت مهم ترین سئوالات از ولایت است و در کشور امام زمان (عج) بعد از امامت و رهبری مهم ترین قدرت از آن رئیس جمهور و مجلس است. لذا مسئولیت سپردن کار به افراد تا قیامت ادامه دارد.

10- بصیرت و هوشیاری

اسلام مشوق آن است که انسان تمام کارهایش را با آگاهی و بصیرت و هوشیاری لازم انجام داده تا به دام اشتباه و پشیمانی گرفتار نشود.

خداوند به گفته پیامبرش حضرت یوسف چنین می فرماید:

«قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي» (3)

بگو: «این راه من است! من و پیروانم، با بصیرت کامل، همه مردم را به سوی خدا دعوت می کنیم.»

ص: 47

1- 97- اسراء / 36

2- 98- صافات / 24

3- 99- یوسف / 108

11- خالصانه

به گفته خداوند در قرآن تنها انسان هایی از شر شیطان و وسوسه های منحرف کننده او و هوای نفس به دور بوده و اهل نجات و رستگاری هستند که کارهای خود را فقط برای رضای خدا انجام دهند.

«قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ، إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ» (شیطان بعد از رانده شدن از درگاه الهی خطاب به خداوند) «گفت: به عزت سوگند، همه آنان (انسان ها) را گمراه خواهم کرد. مگر بندگان خالص تو را» (1)

پس حرکت و انجام وظیفه خالصانه باشد؛

– نه انتفاعی: که فردا قدرتی داشته باشد.

– نه انتقامی: چون من از فلانی بدم می آید.

– نه عاطفی: چون فامیلم یا دوستم یا... هست گر چه لایق تر از او هم باشد.

– نه صنفی: چون هم کار و هم لباس و... است. گر چه دیگری بهتر است.

– نه تعصبی: هم شهری، هم زبانی و... است.

پیامبر می فرماید: «مَنْ تَعَصَّبَ أَوْ تَعَصَّبَ لَهُ فَقَدْ خُلِعَ رِبْقَهُ الْإِيمَانِ مِنْ عُنُقِهِ» (2)

«کسی که (در انجام وظایف خود) تعصب داشته یا برای او تعصب نمایند از دایره ایمان خارج می شود.»

– نه تقلیدی: که بدون شناخت، دلیل، منطق و اطمینان قابل توجه و عقلایی، از دیگران تقلید کور کورانه نموده و فکر کند به وظیفه خود عمل نموده است.

ص: 48

1- 100- ص 82 و 83

2- 101- اصول کافی / 232

– نه با منت و پشیمانی: کسانی که امروز کاری را انجام می دهند که فردا با منت به مقاصد خود برسند بدون شک زمانی که به هدف نامطلوب خود نرسیدند بر کرده خود پشیمان شده و راهی برای جبران نخواهند یافت.

12- تبلیغات و رقابت سالم؛

اگر انسان ها به حسب وظیفه در میدان عمل حاضر شوند هرگز برای رسیدن به مقصد خود متوسل به راه های تخریبی و ایجاد هنجار در جامعه نخواهند شد، چون خداوند چنین رویه و خصلتی را در قرآن فرعونى و طاغوتى معرفی می فرماید:

«فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ» (1)

«پس او قوم خود را تحمیق و تحقیر کرده، او را اطاعت کردند.»

حضرت علی از پیامبر نقل می کند که:

«إِنِّى لَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِى مُؤْمِنًا وَلَا مُشْرِكًا ... وَلَكِنِّى أَخَافُ عَلَيْكُمْ كُلَّ مُنَافِقٍ الْجَنَانِ، عَالِمِ اللِّسَانِ، يَقُولُ مَا تَعْرِفُونَ وَ يَفْعَلُ مَا تُنْكِرُونَ» (2)

«من بر امتم نه از مؤمن و نه از مشرک می ترسم ... تنها از شرکسانی بر شما می ترسم که در دل منافق هستند و در زبان دانا، سخنانی می گویند دل پسند، ولی اعمالی زشت و ناپسند دارند.»

آرى شعارهاى توخالى و پوچ و وعده هاى دروغين و نشان دادن ظاهرى فريبنده از موارد و مصاديق «نفاق»، «فريب» و «غش» است، و به دست آوردن اينگونه پست و رياست و مقام خشم الهى را در پى دارد.

1- 102- زخرف / 54

2- 103- نهج البلاغه 27

پیامبر اکرم می فرماید:

«مَنْ اسْتَرْ عَنْ رَعِيَّةٍ فَعَشَّهَا، لَقِيَ رَبَّهُ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانِ» (1)

«کسی که ریاست جمعی را بخواهد، پس آن ها را (در رسیدن به آن) فریب دهد، خداوند خود را در حالت خشم ملاقات خواهد کرد.»

13- عجله نکنیم؛ (هشدار، هشدار، دقت، دقت)

در حدیث بسیار جالبی از امام سجاد آمده است؛

«إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ قَدْ حَسَنَ سَمْتَهُ وَهَدْيَهُ وَتَمَاوَتَ فِي مَنْطِقِهِ وَتَخَاضَعَ فِي حَرَكَاتِهِ فَرُوداً لَا يَغُرُّكُمْ»

«هرگاه دیدید مردی را که خوش برخورد است و هیئت و روش وی خوب است و از خود زهد و عبادت نشان می دهد و در حرکات خود خیلی شکسته نفسی می نماید پس مهلت بدهید و عجله نکنید و شما را گول نزنند.»

عجله نکنیم، چرا؟

«فَمَا أَكْثَرَ مَنْ يَعْجُزُهُ تَنَاوُلُ الدُّنْيَا وَرُكُوبُ الْحَرَامِ مِنْهَا لُضْعَفُ بُنْيَتِهِ وَمِهَانَتُهُ وَجُبْنُ قَلْبِهِ فَانْصَبَ الدِّينَ فَخَاكَهَا فَهُوَ لَا يَزَالُ يَخْتَلُ النَّاسَ بِظَاهِرِهِ فَإِنْ تَمَكَّنَ مِنْ حَرَامٍ اقْتَحَمَهُ»

«چه بسیارند افرادی که از به دست آوردن دنیا عاجزند و به دنیا نرسیدن آن ها به خاطر ناتوانی جسمی و یا عدم لیاقت و یا کمبود شخصیت یا ترس اوست (نه به خاطر ایمان و تقوی) آری چون ناتوان یا بی شخصیت و یا ترسو است دین را

ص: 50

1- 104- تاریخ بغداد 379/3

دام برای رسیدن به دنیا قرار داده و دائماً مردم را با ظاهر خود گول می زنند و اگر می توانست به حرام برسد بی اختیار خود را در آن می انداخت.»

بازهم صبر کنیم، چرا؟

«وَإِذَا وَجَدَتْهُمُ يُعْفُ عَنْ مَالِ الْحَرَامِ فَرُوداً لَا يَغُرُّكُمْ فَنَّ شَهَوَاتِ الْخُلُقِ مُخْتَلَفَةٌ فَمَا أَكْثَرَ مَنْ يَنْبُوا عَنِ الْمَالِ الْحَرَامِ وَأَنْ كَثُرَ وَيَحْمِلُ نَفْسَهُ عَلَى شَوْهَاءٍ قَبِيحَةٍ فَيَأْتِي مِنْهَا مُحَرَّمًا»

«و اگر دیدید که از مال حرام هم دوری می کند باز هم صبر کنید و زود درباره خوبی او قضاوت نکنید زیرا شهوات مردم مختلف است. چه بسیارند افرادی که از مال حرام کنار می گیرند و هر چه مال حرام را زیاد ببینند تحت تأثیر قرار نمی گیرند اما خود را بر اعمال ناپسند وادار و مرتکب حرام می شوند.»

مبادا گول بخوریم، چرا؟

«فَإِذَا وَجَدَتْهُمُ يُعْفُ عَنْ ذَلِكَ فَرُوداً لَا يَغُرُّكُمْ حَتَّى تَنْظُرُوا مَا عَقْدَهُ عَقْلُهُ فَمَا أَكْثَرَ مَنْ تَرَكَ ذَلِكَ أَجْمَعَ ثُمَّ لَا يَرْجِعُ لِي عَقْلٍ مَتِينٍ فَيَكُونُ مَا يُفْسِدُهُ بِجَهْلِهِ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُهُ بِعَقْلِهِ.»

«همینکه دیدید او از تمام اعمال ناپسند دوری می کند ولی باز هم شما را گول نزنند تا ببینید انگیزه ی عقل او چیست؟ زیرا بسیاری افراد ی که از تمام اعمال بد دوری می کنند اما

ص: 51

یک درایت و ریشه ی عقلانی ندارند . و لذا چون شعور فکری او کم است معمولاً به جای اصلاح دست به افساد میزند .»

عزت پایدار یا ریاست باطله، کدام؟

« فَإِذَا وَجَدْتُمْ عَقْلَهُ مَتِيناً فَارْوِدْهُ لَّا يَغُرُّكُمْ حَتَّى تَنْظُرُوا مَعَ هَوَاهُ يَكُونُ عَلَى عَقْلِهِ أَوْ يَكُونُ مَعَهُ عَقْلُهُ عَلَى هَوَاهُ فَكَيْفَ مَحَبَّتُهُ لِلرَّاسَاتِ الْبَاطِلَةِ وَ زُهْدُهُ فِيهَا فَإِنَّ فِي النَّاسِ مَنْ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ يَتْرُكُ الدُّنْيَا لِلدُّنْيَا...» (1)

« و اگر دیدید دارای عقل متین هم هست باز شما را گول نزنند و صبر کنید تا ببینید آیا با هوای نفس خود عقل را می کوبد یا با کمک عقل علیه هوای نفس گام بر می دارد و نسبت به ریاست های باطل چقدر علاقمند است زیرا در میان مردم کسانی هستند که در دنیا و آخرت زیان کارند زیرا دنیا را رها می کنند نه برای خدا بلکه برای رسیدن به ریاست باطله دنیا زیرا لذت ریاست نزد او به مراتب از لذت مال و دنیا بیش تر است.»

آن حضرت در پایان می فرماید؛

«انسان واقعی کسی است که ذلت با حق (عدم رویکرد مقامات مادی و دنیایی) را از عزت با باطل بهتر بخواند.»

فصل 5: معیارهای بهترین در قانون

انتخابات « فصل 5: معیارهای بهترین در قانون

مطابق اصل شصت و هفتم قانون اساسی رئیس جمهور و نمایندگان مجلس در نخستین جلسه سوگند یاد می کنند که به استقلال، اعتلای کشور و حفظ حقوق مردم پای بند و مدافع قانون اساسی باشند و در گفته ها و نوشته ها و اظهار نظرها استقلال، آزادی مردم و مصالح آن ها را مد نظر قرار دهند. حال با استفاده از سوگند و مروری بر متن قانون اساسی به اختصار شرایط داوطلب «اصلح» را مرور می کنیم؛

ص: 52

1- 105- بحار الانوار 184/74

1- پاسداری از حریم اسلام

بدیهی است کسانی می توانند از حریم و کیان اسلام پاسداری نمایند که علاوه بر اعتقاد به اسلام، نسبت به اجرای ضوابط و احکام اسلام در عرصه زندگی فردی و اجتماعی خود ملتزم باشند و این از مهم ترین شرایط است.

2- نگاهبان دستاوردهای انقلاب و مبانی جمهوری اسلامی

مهم ترین دستاورد انقلاب اسلامی، نظام مقدس جمهوری اسلامی است و استقلال و آزادی و اسلامی بودن کلیه قوانین و مقررات (اصل 4 قانون اساسی) و ولایت مطلقه فقیه (اصول 5 و 57 و 107 قانون اساسی...) و انجام امور کشور به اتکا به آراء عمومی (اصل 6 قانون

اساسی) از جمله مهم ترین دستاورد ها به شمار می روند و هر یک از نامزدها که ضمن اعتقاد به این اصول و مبانی، بدان ها اظهار وفاداری نمایند و اعتقاد و التزام عملی آن ها شدت بیشتری از سایرین داشته باشد، اصلح (بهترین) می باشند.

3- امانت داری

قبول مسئولیت نظام اسلامی یک امانت الهی است که از سوی مردم به افراد سپرده می شود و تنها کسانی از عهده این امانت بر می آیند که در همه امور امین و مورد اعتماد مردم باشند. به گفته امیر مومنان علی ؛

ص: 53

«انَّ عَمَلَكَ لَيْسَ لَكَ بِطُعْمَةٍ وَلَكِنَّهُ فِي عُنُقِكَ أَمَانَةٌ» (106)

«بدرستی که عمل تو (و رای و اعتماد مردم) طعمه (چرب و آش دهن سوزی) نیست. بلکه به گردن تو امانتی است. (که باید در حفظ و حراست از آن کوشا باشی).»

4- تعهد و تقوی

تعهد و تقوی به معنای پافشاری بر اصول، ارزش ها و آرمان های اسلامی و پابندی آن است که اخلاق اسلامی، ایمان، ساده زیستی و عدالت خواهی و قانون مداری و حسن شهرت از آثار تقوی و تعهد به شمار می آیند.

5- پابندی به استقلال و اعتلای کشور

یکی دیگر از معیارها، پابندی فرد به استقلال و اعتلای کشور است.

پر واضح است کسانی که در مقابل دشمنان ملت و نظام و انقلاب اسلامی و این کشور مرعوب هستند و یا طرح های براندازی دشمن را در داخل کشور عملیاتی می کنند شایستگی ورود به خانه ملت را ندارند و ملت به نمایندگانی شجاع، فهیم و دشمن شناس و دشمن ستیز احتیاج دارد.

6- تقدم مصالح مردم و نظام بر منافع فردی و گروهی

هر کار گزار در برابر تمام ملت مسئول است. (اصل 114 قانون اساسی) و باید در کلیه اظهار نظرها و تصمیم گیری ها و کردار فردی و اجتماعی اش مصالح و منافع امت اسلامی و نظام اسلامی را بر مصالح و منافع فردی، گروهی و قومی اش ترجیح بدهد.

ص: 54

7- خدمتگذاری به ملت

ارتباط مستمر با مردم به ویژه طبقه محروم و مستضعف و رعایت حال آنان از نشانه های شایستگی و «بهترین» هاست. (107)

107- با استفاده از نوشته محسن مهاجر

ص: 55

فصل 6: دیدگاه ها درباره انتخاب بهترین

انتخابات « فصل 6: دیدگاه ها درباره انتخاب بهترین

1- متعهد به اسلام

«افرادی را انتخاب کنید که متعهد به اسلام، شرقی و غربی نباشند، بر صراط مستقیم انسانیت و اسلامیت باشند.» [\(1\)](#)

2- عدم وابستگی به فرهنگ بیگانه

«مراقب باشید به بهانه نوآوری و روشنفکری تحت تاثیر فرهنگ سلطه جویی بیگانه قرار نگیرند.» [\(2\)](#)

3- پابندی به استقلال و عزت

«افراد سالم، افراد وطن خواه، افراد وطن دوست... باشند انتخاب کنید و به آن ها رای بدهید.» «(آری) در سایه اسلام می توانیم مملکت خودمان را حفظ کنیم.» [\(3\)](#)

4- نگرهبانی و پاسداری از اسلام

«افرادی که تعهدی به اسلام ندارند و نسبت به مقررات اسلامی پای بند نیستند، شایسته حضور در مجلس نیستند.» [\(4\)](#)

5- پاسدار دستاوردها و مبانی

«کسانی می توانند وارد صحنه رقابت (انتخابات) شوند که به اسلام، نظام اسلامی، قانون اساسی و امام (ره) معتقد باشند و کسانی که این اصول را قبول ندارند. نباید وارد این صحنه شوند.» (5)

6- داشتن روحیه خدمتگذاری

«مجلس شورا هم نمی خواهیم که از طبقه بالا درست بشود، مجلس شورا می خواهیم از آدم هایی (درست بشود) که متوجه اند به این ملت چه گذشته است.»

ص: 56

1- 108- صحیفه نور 284/11

2- 109- رهبر فرزانه انقلاب 78/11/6

3- 110- صحیفه نور 277/5 و کلمات قصار

4- 111- رهبر فرزانه انقلاب 74/12/2

5- 112- رهبر فرزانه انقلاب 82/10/19

«نمایندگان محترم باید... وظیفه کمک به محرومان را سرلوحه مسئولیت های نمایندگی خود قرار دهند.»

7- تعهد و تقوی در اعتقاد و عمل

«باید به اشخاصی که احتمال انحراف در آن ها می رود رای ندهند احتمال انحراف عقیدتی، اعمالی یا اخلاقی باعث می شود که به چنین اشخاصی اعتماد نشود کرد و رای به آنان موجب مسئولیت خواهد بود.» (1)

«اگر کسی فاسد است نباید وارد مجلس شود حالا فساد اعم است از فساد مالی و فسادهای گوناگون اخلاقی یا فساد عقیدتی و سیاسی، همه این ها فساد است.» (2)

8- مقدم داشتن مصالح اسلام و امت

«سرنوشت اسلام و کشور را به دست کسانی دهید که منفعت خود را بر مصلحت کشور مقدم ندارند.»

«برادران و خواهران نماینده را به اجتناب از گروه گرایی، مقدم داشتن مصالح کشور و مردم بر مصالح شخصی و گروهی ... توصیه می کنم.» (3)

9- نترس و آگاه

«کسانی را که انتخاب می کنید، باید مسائل را تشخیص دهند، نه از افرادی باشند که اگر روس یا آمریکا یا قدرت دیگری تشر زد بترسند. باید بایستند و مقابله کنند.» (4)

10- امین و صادق

«باید اشخاص امین و صادق در مجلس شورا بروند که مقررات شما را بر طبق خواسته های خدای متعال پیاده کنند.» (5)

11- معتقد به اسلام، جمهوری اسلامی و قانون اساسی

«سرنوشت اسلام و کشور خود را به دست کسانی دهید که به اسلام و جمهوری اسلامی و قانون اساسی معتقد و نسبت به احکام نورانی الهی معتقد باشند.» (6)

ص: 57

1- 113- صحیفه نور 75/12

2- 114- رهبر فرزانه انقلاب 70/12/4

3- 115- رهبر فرزانه انقلاب افتتاح مجلس چهارم

4- 116- صحیفه نور 198/18

5- 117- صحیفه نور 253/5

6- 118- صحیفه نور 269/11

12- حرام بودن اشغال پست برای نااهل

«اگر کسی در نظام جمهوری اسلامی در مسئولیتی مشغول کار است، ولی آرمان های نظام جمهوری اسلامی را آن طور که امام ترسیم کرده است و در قانون اساسی تجسم پیدا کرده در دلش قبول ندارد، اشغال آن پست برای او حرام شرعی است.» (1)

13- صاحب درک و فهم سیاسی

«نماینده باید دارای درک و فهم سیاسی باشد و مسائل کشور را بفهمد، هم مسائل خارجی و توطئه های دشمنان را و هم مسائل داخلی را ... احساس مسئولیت، دلسوزی و وجدان سیاسی داشته باشد.» (2)

14- امانت دار و کاردان و لایق

«با چشمانی باز کسانی را انتخاب کنید که در درجه اول باایمان باشند و ضمن کاردانی و لیاقت، رأی مردم را امانت بدانند و به اعتماد مردم پاسخ صحیح دهند.» (3)

15- وطن دوستی

«افراد سالم، افراد وطن خواه، افراد وطن دوست، افرادی که نه شرقی و نه غربی، بلکه در صراط مستقیم اسلامیت و انسانیت باشند، انتخاب کنید و به آن ها رأی بدهید.» (4)

16- صاحب بصیرت در دین و دنیا

«رأی خود را به شخصی که دارای بصیرت در امر دین و دنیا و منزله از گرایش به شرق و غرب و مکتب های انحرافی و دارای دید سیاسی است، بدهید.» (5)

ص: 58

1- 119- روزنامه اطلاعات 80/8/9

2- 120- نماز جمعه تهران 71/7/8

3- 121- روزنامه مردم سالاری 81/12/8

4- 122- صحیفه نور 277/5

5- 123- صحیفه نور 163/15

17- متعهد، متفکر، دلسوز

«نمایندگان متعهد، متفکر، دلسوز به ملت و به خصوص به طبقه مستضعف و خدمتگزار به اسلام و مسلمین در مجلس شورای اسلامی بفرستید.» (1)

18- به فکر محرومان و مستضعفان

«وکلائی مجلس، از طبقه ای باشند که محرومیت و مظلومیت مستضعفان و محرومان جامعه را لمس نموده و در فکر رفاه آنان باشند» (2)

19- حسن سابقه، خیرخواه و وفادار

«ملت مبارز متعهد، با مطالعه دقیق در سوابق اشخاص و گروه ها، آرای خود را به اشخاصی می دهند که به اسلام عزیز و قانون اساسی وفادار باشند و به حسن سابقه و تعهد به قوانین اسلامی و خیرخواهی امت، معروف و موصوف باشند.» (3)

20- انقلابی، مؤمن، شجاع

«آن کسی که به عنوان وکیل این ملت انقلابی و مؤمن و شجاع به مجلس می رود، باید انقلابی، مؤمن و شجاع باشد: اگر نگوییم شجاع ترین، مؤمن ترین و انقلابی ترین باشد. مثل مرحوم مدرس را انتخاب کنیم.»

21- داشتن روحیه نشاط، برنامه و امتحان داده؛

«نماینده مطلوب کسی است که علاوه بر داشتن روحیه نشاط، و امید انقلابی، خدوم، امتحان داده، باکفایت، خوشنام، و دارای برنامه باشد.» (4)

22- انتخاب «اصلح»

«مردم باید به فکر شناخت اصلح باشند، چون چیز کوچکی نیست.» (5)

ص: 59

1- 124- صحیفه نور 273/11

2- 125- وصیت نامه امام خمینی (ره)

3- 126- صحیفه نور 3/12

4- 127- روزنامه کیهان 82/9/26

5- 128- راهبردهای ولایت 152/5

23- ساده زیستی

«اگر بخواهید بی خوف و هراس در مقابل باطل بایستید و از حق دفاع کنید و ابرقدرتان و سلاح های پیشرفته آنان و شیاطین و توطئه های آنان در روح شما اثرنگذارد و شما را از میدان به در نکند، خود را به ساده زیستن عادت دهید. و از تعلق قلب به مال و منال و جاه و مقام پرهیزید. مردان بزرگ که خدمت های بزرگ برای ملت های خود کرده اند اکثراً ساده زیست و بی علاقه به زخارف دنیا بوده اند.» (1)

24- سیاستمدار، اقتصاددان و مطلع

«مجلس اشخاص سیاسی لازم دارد، اشخاصی اقتصاددان لازم دارد، سیاستمدار لازم دارد، اشخاصی مطلع بر اوضاع جهان لازم دارد.» (2)

25- فدایی اسلام بودن

«اسلام چیزی است که همه ما باید فدایی آن بشویم، تا اینکه تحقق پیدا کند. اگر ما اسلام را در خطر دیدیم، همه ما باید از بین برویم تا حفظش کنیم. در سایه اسلام، می توانیم مملکت خودمان را حفظ کنیم.» (3)

26- رقابت و تبلیغات سالم

«افرادی که می کوبند، می زنند، زحمت می کشند، پول خرج می کنند و انواع و اقسام تلاش ها انجام می دهند تا به این امتیاز دست پیدا کنند ... در فرهنگ (اسلامی) حاکم بر مجموعه ما این دیدگاه مردود است. (بلکه باید) به عنوان یک مسئولیت، یک ادای وظیفه و یک صحنه کارآمد برای خدمت نگاه کنیم.» (4)

ص: 60

1- 129- امام خمینی (ره) خطاب به نمایندگان دوره سوم

2- 130- صحیفه نور 204/18

3- 131- کلمات قصار امام خمینی (ره) 35/31

4- 132- روزنامه کیهان 71/3/20

«لازم است مطلبی را که گاهی شنیده می شود که برای تبلیغات انتخاباتی بعضی از کاندیداها، خدای ناخواسته بعضی دیگر را تضعیف یا توهین می کنند، در رابطه با آن تذکر دهم که امروز این نحو مخالفت ها، خصوصاً از چنین کاندیداهایی، برای اسلام و جمهوری اسلامی، فاجعه آمیز است.» (1)

27- غیرمنحرف

«باید به اشخاصی که احتمال انحراف در آنان می رود رأی ندهند، احتمال انحراف عقیدتی، اعمالی یا اخلاقی، باعث می شود که به چنین اشخاصی اعتماد نشود کرد.» (134)

134- صحیفه نور 75/12

ص: 61

1- 133- صحیفه نور 103/17

فصل 7: سفارش و توصیه ها

انتخابات « فصل 7: سفارش و توصیه ها

1- پرهیز از کناره گیری

«امروز شاید گناهی بالاتر از کناره گیری نباشد و هیچ عذر و بهانه ای برای ترک صحنه انقلاب پذیرفته نمی شود.» (1)

2- آزمایش

«انتخابات یک محکی هم برای خودتان است که ببینید آیا می خواهید انتخاب اصلح بکنید، برای خودتان یا برای اسلام.» (2)

3- رعایت اخلاق

«عزیزان من که امید نهضت اسلامی به شماست، در روز تعیین سرنوشت کشور بپاخیزید و به صندوق ها هجوم آورید و آراء خود را در آن ها بریزید و با کمال آرامش و مراعات اخلاق انسانی اسلامی این امر مشروع (و وظیفه دینی، سیاسی عبادی) را انجام دهید.»

4- پرهیز از هواهای نفس

«باید ملت شریف ایران بدانند که اسلام عزیزتر از آن است که برای هواهای نفسانی و جلب توجه گروه ها یا اشخاصی پشت به آن نموده و مقاصد فانی خود را بر مقاصد عالی و باقی حق تعالی مقدم دارند.» (3)

5- شورای نگهبان و انجام وظیفه

«از شورای نگهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده، که با کمال دقت وظایف

ص: 62

1- 135- صحیفه نور 20/214

2- 136- صحیفه نور 18/152

3- 137- صحیفه نور 12/57

اسلامی و ملی خود را ایفاء و تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوید.» (1)

6- نگهبانی از اسلام

«از حضرات فقهای شورای نگهبان تقاضا می شود که در ماموریت مهم خود به هیچ وجه ملاحظه اشخاص و یا گروه های انحرافی را ننموده و به وظیفه بسیار خطیر خود قیام و اقدام نموده و نگهبانی از اسلام و احکام شرعی آن نمایند.» [\(2\)](#)

«بدون اینکه به کسی اعتنا کنید اجرایش را خوب و موافقت شرع و موافق اسلام و موافق مصالح کشور اجرا کنید.» [\(3\)](#)

7- مراقبت از خرابکاران

«باید مراقب باشید که آدم های اهل سوء استفاده و بی اعتقاد به رسالت انقلابی و نمایندگی و کسانی که می خواهند فقط وارد مجلس شوند تا سوء استفاده بکنند و خدای نکرده خرابکاری انجام بدهند، وارد مجلس شوند.» [\(4\)](#)

8- پرهیز از تضعیف شورای نگهبان

«من به آقایان هشدار می دهم که تضعیف و توهین به فقهای شورای نگهبان امری خطرناک برای کشور اسلامی است.» [\(5\)](#)

9- اجتناب از گروه گرایی

«برادران و خواهران نماینده را به اجتناب از گروه گرایی و مقدم داشتن مصالح کشور و مردم بر مصالح شخصی و گروهی و ... توصیه می کنم.» [\(6\)](#)

10- پرهیز از اختلاف

«من نصیحت می کنم، من از لسان اسلام به آن ها نصیحت می کنم که با هم اختلاف نکنید، شما اگر اختلاف بکنید راه را برای دیگران باز می کنید، چه میراثی هست که شما می خواهید قسمت کنید و سرش اختلاف می کنید؟ این همه

ص: 63

1- 138- صحیفه نور 87/21

2- 139- صحیفه نور 123 /12

3- 140- صحیفه امام خمینی (ره) 285/18

4- 141- روزنامه اطلاعات 74/11/15

5- 142- صحیفه نور 280/18

6- 143- افتتاح مجلس چهارم 71/8/3

مردم جوان هایشان را (در راه اسلام) دادند، میراث برای شما نگذاشته اند که اختلاف با هم بکنید.»

«اگر ما وحدت خودمان را حفظ کنیم و هم صدا و هم جهت باشیم، از هیچ چیز نباید بترسیم... ترس آن موقعی است که رؤسا با هم اختلاف داشته باشند و مردم در صحنه نباشند.»⁽¹⁾

11- اتمام حجّت

«من احساس وظیفه می کنم، به ملت عرض کنم و اگر ملت به این حرف گوش نکرد، من حجت دارم، فردا در پیشگاه خدای تعالی از من سؤال خواهد شد، من عرض می کنم که به ملت، مصالح و مفاسد را گفتم.

من گفتم به این که اگر شما مسامحه کنید (و از صحنه بیرون بروید) آن هایی که می خواهند شما را به بند بکشند، آن هایی که با اسلام مخالفند، آن هایی که با جمهوری اسلامی از اول تا حالا مخالفت کرده اند، آن ها پیش خواهند برد.» (2)

12- مشورت

«در تعیین رئیس جمهور و وکلای مجلس با طبقه تحصیل کرده متعهد و روشن فکر با اطلاع از مجاری امور و غیروابسته به کشورهای قدرتمند استعمارگر، و اشتها به تقوا و تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی مشورت کرده و با علماء و روحانیون باتقوا و متعهد به جمهوری اسلامی نیز مشورت نمایید.» (3)

«کسانی که زبانی گویا و قلمی توانا و آبرویی پیش مردم دارند... مردم را توجیه و تشویق کنند و آدم های خوب را به آن ها معرفی نمایند.» (4)

ص: 64

1- 144- صحیفه نور 2/273 و 17/256

2- 145- صحیفه نور 12/6

3- 146- صحیفه نور 12/75

147-4 - روزنامه اطلاعات 74/11/15

13- انتخاب اصلح

«انتخاب اصلح برای مسلمین، یعنی انتخاب فردی که تعهد به اسلام و حیثیت آن داشته باشد و همه چیز را بفهمد... و ممکن است به شما و گروه شما مربوط نباشد، که اگر اصلح را انتخاب کردید، کاری اسلامی می کنید و این یک محک است برای خودتان که تشخیص بدهید، که انتخاب برای اسلام است، یا برای صلاح خودتان.» (1)

14- مقابله با سازشکار

«هر کس در هر مقام که خیال سازش با شرق و غرب را داشت، بی محابا و بدون هیچ ملاحظه ای او را از صحنه روزگار براندازید.» (2)

15- طرفداری از سیاست نه شرقی و نه غربی

«سیاست نه شرقی و نه غربی را در تمام زمینه های داخلی و روابط خارجی حفظ کنید و کسی را که خدای ناخواسته به شرق و یا به غرب گرایش دارد هدایت کنید و اگر نپذیرفت او را منزوی نمایید.» (3)

16- ادب و اخلاق اسلامی

«رعایت تقوا و اخلاق و ادب اسلامی از جمله مسائل مهم و قابل توجه است... بی گمان هنگامی که ارزش های اخلاقی و حسّ مسئولیت مشاهده شود، فضای کشور به عطر این خصال پسندیده معطر خواهد شد.» (4)

17- رعایت اخلاق انتخاباتی

«من بسیار مایل هستم، گروه هایی که متعهد و معتقد به جمهوری اسلامی و خدمتگزار به اسلام هستند، در مبارزات انتخاباتی کمال آرامش را در تبلیغ کاندیداهایشان رعایت

ص: 65

1- 148- صحیفه نور 136/18

2- 149- کلمات قصار امام خمینی (ره) 114/

3- 150- صحیفه نور 121/12

4- 151- در پیام 71/3/7 به مجلس

نمایند و نسبت به یکدیگر تفاهم و صمیمیت و اخوت اسلامی داشته باشند، از تفرقه و کدورت شدیداً احتراز کنند که تفرقه و تشتت دوستان را نگران و دشمنان را کامیاب می کند و موجب تبلیغات سوء از (طرف آنان) می شود.»

18- امانتداری

«تو مکلفی حفظ کنی (نظام را)، امانت خداست. خداوند همه ما را از این قیدهای شیطانی رها فرماید تا بتوانیم امانت الهی را به سرمنزل مقصود برسانیم و به صاحب امانت، حضرت مهدی موعود (ارواحنا لمقدمه الفداء) رد کنیم.» (1)

«آری اگر مفهوم امانت داری و مسئولیت پذیری به حق دانسته و شناخته شود آنگاه شاید در روز روشن، چراغ به دست، در پی یافتن از خود گذشتگان خداجویی بگردیم که عمر و زندگیشان را وقف صلاح و مصلحت ملک و ملت کنند، آنگونه که مدرّس بود.» (153)

153- رهبر فرزانه انقلاب آیت ا... خامنه ای

ص: 66

1- 152- صحیفه نور 60/15 و 11/19

فصل 8: سخنی با داوطلبین

انتخابات « فصل 8: سخنی با داوطلبین

«اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغِبُ إِلَيْكَ فِي دَوْلَةٍ كَرِيمَةٍ تُعْزِزُ بِهَا الْإِسْلَامَ وَ أَهْلَهُ وَ تُذِلُّ بِهَا النِّفَاقَ وَ أَهْلَهُ وَ تَجْعَلُنَا مِنْ الدُّعَاةِ إِلَى طَاعَتِكَ وَ الْقَادَةِ إِلَى سَبِيلِكَ وَ تَرْزُقُنَا بِهَا كِرَامَةَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ.»

- هدف از تشکیل دولت کریمه اسلامی چیست؟

الف) عزت بخشیدن به اسلام و مسلمین.

ب) خوار و ذلیل شدن کفار و منافقین.

ج) دعوت عمومی در جهت اطاعت الهی، در سایه پیاده شدن احکام اسلام.

د) امام و الگو شدن امت اسلام برای دیگر ملت های مستضعف دنیا.

هـ) بزرگواری و کرامت در دنیا و آخرت برای امت اسلام، مسئولان و کارگزاران آن‌ها.

انقلاب اسلامی ایران برای این نبود که کسانی بروند و کسان دیگری بیایند، انقلابی که با خون هزاران شهید، و معلول و مجروح با برقراری حکومت اسلامی و استقرار پایه های نظام دینی به ثمر رسید. برای این بود که ارزش ها تغییر کند. در نظام الهی، اسلامی، ارزش انسان ها به عبودیت خدا و بندگی اوست. کار کردن برای رضای خدا، ترسیدن از او، و نترسیدن از غیر او، از خدا خواستن، و در راه خدا تلاش و کوشش کردن، به

فکر محرومان و مستضعفان بودن، تدبیر کردن در آیات

ص: 68

الهی، و کمر همت بستن برای اصلاح مفاسد جهانی و بشری است.

لازمه رسیدن به این اهداف آن است که مسئولان نظام و کارگزاران آن اول از خود شروع کنند. قرآن می فرماید؛

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظُ شِدَادٍ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ» (1)

«ای کسانی که ایمان آورده اید خود و خانواده ی خویش از آتش که هیزم آن انسانها و سنگهاست نگاه دارید، آتشی که فرشتگانی بر آن گمارده شده که قاطع و سخت گیرند، و هرگز مخالفت فرمان خدا نمی کنند و دستورات او را دقیقاً اجرا می نمایند!»

نگاهداری خویشتن به ترک معاصی و عدم تسلیم در برابر شهوات سرکش است، و نگهداری خانواده به تعلیم و تربیت و امر به معروف و نهی از منکر، و فراهم ساختن محیطی پاک و خالی از آلودگی، در فضای خانه و خانواده است. این برنامه برای کارگزاران نظام اسلامی دارای دو محور اساسی است.

الف: مردم سالاری دینی.

ب: شایسته سالاری در انتخاب و گزینش افراد برای واگذاری مسئولیت ها.

مسئولانی در جامعه و نظام دینی می توانند خدمتگذار اسلام و امت باشند که شایستگی لازم را در این زمینه داشته باشند که در غیر این صورت، اگر افرادی که می دانند لیاقت پذیرش مسئولیتی را ندارند و یا مردم می دانند که شایستگی لازم

ص: 68

1- 154- تحریم 6/

برای واگذاری این پست ها موجود نیست هر دو در پذیرش و انتخاب به اسلام و مسلمین خیانت کرده اند.

رسول اکرم در این باره می فرماید؛

«مَنْ اسْتَعْمَلَ عَامِلًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّ فِيهِمْ أُولَىٰ بِذَلِكَ مِنْهُمْ وَ اعْلَمَ بِكِتَابِ اللَّهِ وَ سُنَّةِ نَبِيِّهِ فَقَدْ خَانَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ» (1)

«هر کس شخصی را مأمور رسیدگی به امور مردم نماید در حالی که می داند در میان مردم شخصی بهتر از او و آشناتر به کتاب خدا و سنت پیامبرش وجود دارد به یقین به خدا و پیامبرش و مسلمین خیانت کرده است.»

پس قبول مسئولیت در نظام دینی، به دوش کشیدن بار مسئولیتی بسیار سنگین است. کسی باید اعلام آمادگی برای خدمتگذاری نماید که همواره سیاستش مبتنی بر تکلیف گرایی باشد. که تکلیف گرایی هم نوعی ضابطه جویی و قانون گرایی می باشد. نه گروه گرایی، دنیا گرایی، باندبازی و استفاده ابزاری از عناوین و قوانین.

وجود این اخلاق و اصول نشانه تعهد افراد به اسلام و امت اسلامی می باشد.

با این مقدمه برای عزیزانی که آمادگی خود را برای پذیرفتن مسئولیت های مختلف اعلام نموده اند تذکراتی را لازم می دانیم؛

1- تسلیم بودن در مقابل مصلحت

بر این اساس کسی که انتخاب می شود مغرور نخواهد شد و کسی که انتخاب نمی شود مأیوس نمی شود و ناراحت نمی گردد. قرآن می فرماید؛

ص: 69

1- 155- غدیر 291/8

«... و عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَ عَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئاً وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» (1)

«... و چه بسا چیزی را که ناخوش دارید، در حالی که خیر شما در آن است و چه بسا چیزی را دوست دارید در حالی که ضرر و شرّ شما در آن است و خداوند (صلاح شما را می داند) و شما نمی دانید.»

2- مسئولیت بسیار سنگین است

مسئول و کارگزاری که با پشتوانه رأی مردم به این پست و مقام می رسد در مقابل همه مسئول است و باید هم در دنیا و هم در آخرت پاسخگو باشد. در حدیث جامع و جالب از پیامبر اکرم آمده است؛ «أَلَا كُلكُمْ رَاعٍ، وَ كُلكُمْ مَسئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَلَأَمِيرٌ عَلَى النَّاسِ رَاعٍ...» (2)

«بدانید (آگاه و هوشیار باشید) همه شما نگهبانید، و همه در برابر کسانی که مأمور آن ها هستید مسئولید. امیر و رئیس (و کار گزار و مسئول) حکومت اسلامی نگهبان مردم و در برابر آن ها مسئول است.»

موضوع در نزد پیامبر اکرم آنقدر اهمیت دارد و سنگین است که در آخر کلام دوباره می فرماید؛

«أَلَا فَكُلكُمْ رَاعٍ، وَ كُلكُمْ مَسئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ.»

پس در حقیقت کسی که به واسطه آرای مردم مسئولیتی سنگین به او واگذار و انتخاب می شود، باید به خداوند در انجام مأموریت خود توکل نماید و کسی که انتخاب نشد، خداوند را

1-156- بقره / 261

2-157- مجموعه ورام 1/6

شکر گزار باشد که برای خدمتگذاری در نظام دینی اعلام آمادگی کرد و این بار سنگین به دوشش نیامد.

خاطره

گویند؛ پیرزنی خدمت مرحوم آیت الله العظمی حجت رسید و مقدار کمی خمس و سهم امام به ایشان تقدیم نمود و به موقع خدا حافظی به ایشان خیره شد و نگاه می کرد. از او سؤال شد چرا به آقا نگاه می کنی؟

پیرزن گفت: می خواهم خوب آقا را بشناسم و فردای قیامت به خدا و مأموران الهی بگویم که من خمس خود را به این شخص واگذار کردم، از او پرسید که آن را در چه راهی مصرف کرده است؟

3- مسئولیت امانت است

علی در این باره خطاب به مالک اشتر می فرماید؛

«انَّ عَمَلَكَ لَيْسَ لَكَ بِطُعْمِهِ وَلَكِنَّهُ فِي عُنُقِكَ اَمَانَةٌ» (1)

«بی گمان، کاری که به تو سپرده شده، نه لقمه چرب و نرم بلکه بار امانتی است (بسیار سنگین) به گردنت.»

قابل توجه است که امیرمؤمنان علی می فرماید؛ پیامبر اکرم در لحظات آخر عمر خویش با تأکید بسیار به من سفارش فرمود:

«امانت را ادا کن، به نیکوکار و بدهکار، چه کم و چه زیاد، حتی اگر نخ و سوزنی باشد.»

(2)

حال اگر از نظر اسلام امانت داری در مورد یک نخ و سوزن، لازم و ضروری و مورد تأکید پیامبر بزرگ اسلام می باشد،

ص: 71

1- 158- نهج البلاغه نامه 5

2- 159- شاره المصطفی / 29

قبول مسئولیت در نظام اسلامی تا چه اندازه لازم و ضروری خواهد بود؟

در عبارت دیگر علی چنین می فرماید؛

«إِنَّمَا يَسْتَحِقُّ السِّيَادَةَ ... مَنْ لَا تُغْرُهُ الْمَطَامِعُ» (1)

«بدرستیکه کسی مستحق مقام، آقایی و بزرگی است که چیزهای طمع انگیز او را به طمع نیاندازد.»

لذا مسئولین نظام اسلامی همواره به مقامات خود باید به دید امانت الهی و مردمی نگاه کرده و خود را برای رد امانت و پاسخگویی آماده و فریاد امام علی بر نماینده خود (عثمان بن حنیف) را که بر سفره رنگین حاضر شده بود آویزه گوش خود داشته باشند.

4- عاقبت کار از شروع مهم تر است

حضرت یوسف با همه فراز و نشیب هایی که در زندگی خود داشت همین که به حکومت رسید به حضور پروردگارش چنین گفت:

«رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ ... تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ» (2) «پروردگارا! تو مرا (بهره ای) از حکومت دادی ... مرا تسلیم خود بمیران و (با عاقبت به خیری) به شایستگان ملحق فرما.»

آری رسیدن به قدرت و حکومت و سیاست پرتگاهی است که زمینه خروج از دین است، مگر اینکه خداوند لطف کند.

حضرت یوسف در چاه دعایی داشت و در زندان دعایی دیگر، ولی همین که به مقام و منصب دنیا رسید از خدای خود عاقبت به خیری را طلب نمود.

ص: 72

1- 160- غررالحکم / حکمت 2101

2- 161- یوسف / 101

اولیاء خدا این چنین هستند وقتی به عزت و قدرت و مقامی می رسند فوراً به یاد خدا می افتند و به عاقبت کار می اندیشند. که این هم نشانه بندگان صالح خداوند است که با روی آوردن دنیا به آن ها از یاد خدا و قیامت غافل نمی شوند.

5- در راه خدا شکست نیست

کسی که با انگیزه الهی و به دست آوردن رضای حق و رضوان الهی خود را برای خدمتگذاری در نظام دینی آماده کرده، در هیچ حالی نباید احساس شکست کند مگر زمانی که در انجام مسئولیت و مأموریت تقصیر و کوتاهی کرده باشد. حال اگر در میان جمعی، مردم امانت خود را به دیگری واگذار نمودند نباید احساس شکست در ما ایجاد شود که این مسئله کم کم با وسوسه شیطان و هوای نفس تبدیل به عقده گردیده و از خدمتگذاری در

سنگرهای دیگر هم باز بمانیم.

در حدیث آمده؛

«لَوْ اجْتَمَعَ أَهْلُ مِصْرَکَ وَ قَالُوا إِنَّکَ رَجُلٌ سَوِّءٌ لَّمْ یَحْزَنْکَ وَ لَوْ قَالُوا إِنَّکَ رَجُلٌ صَالِحٌ لَّمْ یُسْرِکَ وَ لَکِنْ أَعْرِضْ نَفْسَکَ عَلٰی مَا فِی کِتَابِ اللّٰهِ» (1)

«اگر مردم شهر و دیار تو گفتند: تو مرد بدی هستی ناراحت نشو، و اگر هم گفتند: تو مرد خوب و شایسته و صالحی هستی خوشحال و مسرور نشو، بلکه خود را به کتاب خدا (قرآن) عرضه کن.»

(پس اگر ملاک های انسان صالح در تو بود خوشحال باش و آن ها را از جانب خدا و لطف او بدان و اگر خدای ناکرده نشانه های انسان های ناصالح در تو بود در جهت اصلاح بر آی.)

ص: 73

1-162- بحارالانوار 161/17

پس می توان گفت در مقابل ستایش ها:

«إِقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا» (1)

«نامه اعمال را بخوان، کافی است که امروز خود حسابگر خویش باشی.»

چرا که انسان از همه بهتر به وضع خویشتن آگاه است. مفهوم گسترده این آیات شامل دنیا هم هست. هر چند گروهی با دروغ و پشت هم اندازی و ظاهرسازی و ریاکاری چهره واقعی خویش را مکتوم و پنهان می دارند.

از سوی دیگر قرآن برای کسانی که دوست دارند که فضائلی که در آن ها نیست و کارهای خوبی که انجام نداده اند، ستایش شوند و عده عذاب داده و می فرماید:

«وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ.»

(2) «گمان مبر کسانی که به آنچه کرده اند، شادمانی می کنند و دوست دارند برای آنچه نکرده اند ستایش شوند، مپندار که آن ها از عذاب الهی رسته اند، (زیرا) برای آن ها عذابی دردناک است.»

مردم سه دسته اند:

الف - گروهی کار می کنند و انتظار پاداش و تشکر از مردم ندارند. این نشانه اخلاص است.

«لَا تُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَ لَا شُكُورًا» (3)

ص: 74

1- 163- اسراء / 14

2- 164- آل عمران / 188

3- 165- انسان / 9

ب - گروهی که کار می کنند تا مردم بدانند و ستایش کنند. و این نشانه ریا و سقوط عمل است.

«رِثَاءِ النَّاسِ» (1)

ج - گروهی که کار نکرده، انتظار ستایش از مردم دارند. این ها هم عذابی دردناک در پیش رو دارند.

«يُحِبُّونَ أَنْ يَحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا»

- از مواردی که غیبت جایز است، در مورد کسی است که ادّعی مقام یا تخصصی یا مسئولیتی یا فعالیتی را می کند که صلاحیت آن را ندارد.

راه مقابله با این مسئله در اسلام ممنوع بودن تملق و چاپلوسی است. رذایل اخلاقی هم چون عجب و غرور و انتظار تملق از مردم، نشانه کسانی است که گرفتار اوهام خودپرستی و اسیر زندان «منیت» می باشند. که اینان در قیامت نیز اسیر و گرفتار عذاب الهی اند. (2)

6- تسلیم مقدرات الهی باشیم

گرچه انسان ها برای انجام تکالیف اسلامی و شرعی خود باید تلاش و کوشش بنمایند ولی اراده و خواست خداوند هم در انجام و به ثمر رسیدن آن شرط اساسی است. چون خداوند برای همه انسان ها مقدراتی دارد. آری خداوند بر همه چیز قدرت دارد ولی خداوند با حکمت امور انسان را اندازه گیری می فرماید. لذا ما باید در مقابل مقدرات خدای حکیم تسلیم باشیم. خداوند در قرآن می فرماید؛ «فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا

مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَ نَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ»

ص: 75

1- 166- نساء 38/

2- 167- تفسیر نور 219/2

«اما انسان هنگامی که خداوند او را برای آزمایش اکرام می کند و نعمت می بخشد (مغرور می شود و) می گوید: پروردگارم مرا گرامی داشته!»

«وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ» (1)

«و اما هنگامی که برای امتحان، روزی را بر او تنگ بگیرد مأیوس می شود و می گوید:
پروردگارم مرا خوار کرده!»

انسان در هر حال آزمایش می شود و آزمایش الهی گاه با بخشیدن نعمت و گاه با سلب آن
و گاه با انواع مصیبت ها و بلاها می باشد. انسان هایی که دارای ظرفیت اند و دارای ایمان،
توکل، تقوا و روحیه تسلیم، نه به هنگام روی آوردن دنیا و نعمت هایش مغرور می شوند و
مست و غافل، نه زمان محدود شدن آن نومید و مأیوس. چون بر این باورند که دنیا میدان
آزمایش است و انسانی از این معرکه پیروز و سربلند بیرون رود که
وابستگی به آن نداشته باشد.

7- عزت و ذلت به دست خداوند است

قرآن می فرماید:

«... أَيْتَغُونَ عَنْهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعاً» (2)

«آیا عزت را نزد آنان (غیر از خدا) می جویند؟ همانا عزت به تمامی از آن خداست.»

عزت تنها به دست خداوند است. چون او سرچشمه علم و قدرت و خوبی هاست. لذا قرآن
می فرماید:

ص: 76

1- 168- فجر / 15 و 16

2- 169- نساء / 139

«قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» (1)

«بگو: خداوند! تو صاحب فرمان و سلطنتی، به هر کس (طبق مصلحت و حکمت خود) بخواهی حکومت می دهی و از هر کس بخواهی حکومت را می گیری و هر کس را بخواهی عزت می بخشی و هر که را بخواهی ذلیل می نمایی، همه خیرها تنها به دست توست. همانا تو بر همه چیز توانایی.»

پس مالک واقعی تمام حکومت ها خداست، حکومت و قدرت برای غیر خدا موقتی و محدود است. دیگران امانتداری بیش نیستند و باید طبق رضای مالک اصلی عمل کنند.

البته اعطای عزت و ذلت از جانب خداوند، ولی طبق قوانین و سنت های اوست و بدون جهت و دلیل به کسی عزت نمی بخشد و یا ذلیل نمی سازد.

در حدیث آمده؛

«هر کسی که برای خداوند تواضع و فروتنی کند، خداوند او را عزیز می کند و هر کس تکبر نماید، خدا او را ذلیل می گرداند.» (2)

خداوند به هر کس که شایسته و لایق باشد حکومت و قدرت می دهد، همان گونه که به سلیمان، طالوت، داود و ذوالقرنین و یوسف عطا فرمود. چنانچه قرآن از قول یوسف می فرماید:

«رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ» (3)

«پرورد گارا!، تو مرا (بهره ای) از حکومت دادی.»

ص: 77

1- 170- آل عمران / 26

2- 171- بحار الانوار 265/16

3- 172- یوسف / 101

اعطای حکومت، از شئون ربوبیت الهی است. اراده خداوند عامل اصلی است نه فکر، مال، قدرت، یار، طرح، تبلیغات و ... و لذا افتخار یوسف آن نیست که حاکم بر مردم است، افتخارش آن است که خداوند حاکم بر او و بخشنده عزت و قدرت به اوست. چون قدرت و علم انسان ناچیز و محدود است اما حکومت خداوند بر همه هستی است.

8- حکومت و قدرت وسیله آزمایش است

قرآن می فرماید:

«ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ» (1)

«سپس شما را پس از (هلاکت ظالمان و طاغوتیان) آنان، جانشینانی در زمین قرار دادیم تا ببینیم شما چگونه عمل می کنید.»

حکومت و قدرت وسیله آزمایش الهی است و عملکرد ما زیر نظر خداوند است.

9- به یاد قیامت باشیم

قرآن می فرماید:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» (2)

«ای کسانی که ایمان آورده اید، تقوا و پرهیزکاری پیشه کنید، و هر انسانی باید بنگرد تا چه چیز را برای فردایش از پیش فرستاده، و از خدا پرهیزید که خداوند از آنچه انجام می دهید آگاه است.»

ص: 78

1- 173- یونس / 14

2- 174- حشر / 18

یکی از نشانه های کارگزار موفق آینده نگری و عاقبت اندیشی نسبت به تصمیمات در امور و برنامه ها و لوايح است. سزاوار است همانطور که برای رشد و ترقی و رسیدگی به امور مملکت فکر می کند از آینده و عاقبت اعمال، رفتار و گفتار خود هم غافل نشود.

گویند: امام خمینی آیه ای را که بیش ترین استفاده و تلاوت را از آن در گفته ها و سخنرانی ها داشته همین آیه فوق بوده است.

جالب توجه این است که مواظبت از خود و اعمال و رفتار و آینده نگری و خودسازی آن قدر اهمیت دارد که آن در میان دو جمله «اتَّقُوا اللَّهَ» قرار داده شده است. و بر این امر مهم با جمله «وَلْتَنْظُرْ» به انسان امر شده است. آری تقوا و ترس از خداوند (در اجرای عدالت) سبب

می شود که انسان برای فردای قیامت بیندیشد، و اعمال خود را پاک و پاکیزه و خالص نماید. تکرار امر به تقوا برای تأکید است، چرا که انگیزه

تمام اعمال صالح و پرهیز از گناه همین تقوا و خداترسی است.

و کسانی دچار خود فراموشی می شوند که خدا را فراموش کنند. لذا در آیه بعد می فرماید:

«وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ» (1)

«و همچون کسانی که خدا را فراموش کردند و خدا نیز آن ها را به «خود فراموشی» گرفتار کرد نباشید، و آن ها فاسق و گنهکارند.»

اصولاً خمیرمایه تقوی دو چیز است:

ص: 79

1- 175- حشر/ 19

الف) یاد خدا، یعنی توجه به مراقبت دائمی و حضور او در همه حال و همه جا.

ب) توجه به دادگاه عدل خداوند و نامه اعمالی که هیچ کار کوچک و بزرگی از انسان سر نمی زند مگر اینکه در آن ثبت می شود.

پس فراموش کردن خدا سبب خود فراموشی می شود، زیرا فراموشی پروردگار سبب می شود که انسان در لذات مادی و شهوات حیوانی فرو رود، و هدف آفرینش خود را به دست فراموشی بسپارد و در نتیجه از ذخیره لازم برای فردای قیامت غافل بماند.

10- اقامه نماز و زکات در رأس امور است؛

قرآن می فرماید؛

«الَّذِينَ إِن مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ اقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ
وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ» (1)

«کسانی که اگر آنان را در زمین به قدرت رسانیم، نماز برپا می دارند و زکات می دهند و (دیگران را) به خوبی ها دعوت می کنند و از بدی ها باز می دارند، و پایان همه امور برای خداست.»

از آیه استفاده می شود که اولین ثمره حکومت صالحان و اهمّ وظایف کارگزاران نظام اسلامی امور ذیل است؛

الف: اقامه نماز (ارتباط با خالق) _ رسیدگی به امور عبادی _

ب: اقامه زکات (ارتباط با مخلوق) _ رسیدگی به امور اقتصادی _

ج: اقامه امر به معروف و نهی از منکر _ ارتباط مخلوق با مخلوق _

ص: 80

پس اگر قدرت و امکانات در دست افراد صالح باشد بهره برداری صحیح می کنند و اگر در اختیار ناهلان قرار گیرد سوء استفاده می کنند. بنابراین برای گروهی نعمت و برای گروهی وسیله بدبختی است.

قرآن از هر دو نمونه یاد کرده است:

الف: صالحان، اگر به قدرت برسند به سراغ نماز و زکات و امر به معروف و نهی از منکر و ... می روند.

ب: ناهلان، اگر قدرتمند شوند کارشان طغیان است. «انَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ» (1) و در راه نابودی منابع اقتصادی و نسل بشر گام بر می دارند.

«وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ» (2)
«و عاقبت مردم را به دوزخ می کشانند.»

«أَتُمَّهَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ» (3)

حاکمان مؤمن و صالح، هم در فکر ارتقای روحی و رشد امور معنوی هستند و هم به دنبال رفاه و حل مشکلات اقتصادی و فقرزدایی و اصلاح جامعه. و جامعه ای تحت حمایت و یاری خداوند است که کارگزارانش به فکر یاری دین و اقامه احکام و حدود الهی باشند.

«وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ، إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ» (180)

1- 177- علق 6 و 7

2- 178- بقره 205

3- 179- قصص 41

فصل 9: آفت ها

انتخابات « فصل 9: آفت ها

1- تعصب

پیامبر فرمود:

«مَنْ تَعَصَّبَ أَوْ تُعَصِّبَ لَهُ فَقَدْ خُلِعَ رِبْقَةُ الْإِيمَانِ مِنْ عُنُقِهِ»: «کسی که تعصب (طرفداری و پافشاری بناحق و نابجا) ورزد ریسمان ایمان از گردنش باز می گردد.»

2- ناآگاهی

خداوند در قرآن سفارش اکید فرموده اند که درباره مطالب و اخبار تحقیق کرده تا با آگاهی کامل وظیفه خود را انجام دهید. و مبدا از اینکه با جهل و نادانی در منجلاب خلاف و فساد گرفتار شده و پشیمان شوید. «... فَتَيِّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ» (1)

«تحقیق کنید، مبدا به گروهی از روی نادانی آسیب برسانید و از کرده خود پشیمان شوید.»

3- جوزدگی

ماموران الهی به دوزخیان گویند: چه چیز شما را به دوزخ کشید؟ گویند:

«... وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ» (2)

«ما با یاهو گویان، یاهو می گفتیم».

و بر این اعتقاد بودیم که:

«خواهی نشوی رسوا هم رنگ جماعت شو»

ص: 82

1- 181- حجرات 6/

2- 182- مدثر 45/

4- کبر و غرور

خداوند در قرآن علت سقوط و اجرا نکردن فرمان الهی را همین خوی و خصلت ناپسند یعنی کبر و غرور دانسته و می فرماید؛

«إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ» (1)

«... (همه فرمان خدا را اطاعت کردند) مگر شیطان که سرپیچی و گردنکشی کرد.» (چرا

(؟

«... أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ»

«گفت: من از او (انسان) بهتر و برترم مرا از آتش و او را از گِل آفریدی.» (2)

5- تقلید نابجا و کورکورانه

البته تقلید به معنای رجوع به کارشناس در هر کاری، و هر کجا و برای هر کسی پسندیده و نیکوست. ولی اگر تقلید کورکورانه و بدون دلیل باشد از دیدگاه هر انسان عاقل و دانایی ناصواب و نکوهیده است.

مجرمان روز قیامت، در جهت علت گرفتاری شان به آتش قهر و غضب الهی تقلید کورکورانه از دیگران اقرار می کنند؛

«لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ» (3)

«اگر شما نبودید (و ما از شما تقلید کورکورانه نمی کردیم) هر آینه مامومن بودیم.»

6- شایعه

شاید سخت ترین مجازات ها در قرآن برای کسانی است که در جامعه اسلامی شایعاتی را رواج می دهند و دل مردم را نسبت

ص: 83

1- 183- بقره / 34

2- 184- اعراف / 12

به اسلام و انجام وظایف دینی خود لرزانده و سست می نمایند.»

«لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ، مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا.»

«اگر منافقان و بیمار دلان و آن ها که اخبار دروغ و شایعات بی اساس در مدینه (شهر) پخش می کنند دست از کار خود برندارند، تو (ای پیامبر) را بر ضد آنان می شورانیم، سپس جز مدت کوتاهی نمی توانند در کنار تو در این شهر بمانند. و از همه جا طرد می شوند، و هر جا یافته شوند گرفته خواهند شد و به سختی به قتل خواهند رسید.» (1)

7- دشمنی

«وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ» (2)

«و از خداوند و فرستاده اش (رهبر دینی) پیروی و اطاعت کنید و نزاع (و اختلاف) نکنید، زیرا که سست می شوید و مهابت و قوتتان از بین می رود، و صبر کنید، همانا خداوند با صابران است.»

از آیه فوق فهمیده می شود که قانون و رهبر محور وحدت امت اسلامی است و اختلاف و نزاع کار آیی و عملکردها را سست نموده و جامعه اسلامی را از درون پوک و از بیرون هم بی آبرو و ابهت می نماید.

1- 186- احزاب 60 و 61

2- 187- انفال 60

8- اسراف

«... وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ» (1)

«و اسراف نکنید، چرا که خداوند، اسراف کاران را دوست ندارد.»

اسلام دین اعتدال است و مصرف بی رویه را منع می نماید و اسرافکار مبعوض خداوند است.

و در آیه دیگر می فرماید :

«وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ» (2) «و از اسراف کاران فرمان نبرید.»

از این آیه استفاده می شود :

اسراف کاری نشانه فساد و اسراف کار مفسد، و صلاحیت قبول مسئولیت را نداشته و امت اسلامی نباید کاری را به او واگذار نموده و از او هم اطاعت ننمایند. گرچه اسراف کاران کار خود را توجیه کرده و خود را صالح می دانند.

9- غیبت

یکی از گناهان بزرگ «غیبت» است.

قرآن می فرماید:

«... وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ...» (3)

هیچ یک از شما از دیگری غیبت نکند. آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت مردار برادر خود را بخورد؟ (به یقین) همه شما از این کار کراهت داشته و بد می دانید.

«البته در روایت غیبت در مشورت آن هم به صورت محرمانه و محدود اجازه داده شده است.»

ص: 85

1- 188- انعام / 141

2- 189- شعراء / 151

3- 190- حجرات / 12

10- عیب جویی و هرزه گویی

«وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ» (1) «وای بر عیب جویان هرزه گوی»

در روایات آمده: غیبت و هرزه گویی دین و تمام اعمال نیک انسان را از بین می برد.

11- تجسس و سوء ظن

تجسس در احوال و اسرار مردم که باعث سوء ظن هم می شود از خصلت های مذموم و ناپسندی است که مورد قهر و غضب الهی است.

قرآن می فرماید: «اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلََّا تَجَسَّسُوا...» (2)

«... از بسیاری از گمان ها پرهیزید، چرا که بعضی از گمان ها گناه است و هرگز (در کار دیگران) تجسس نکنید...»

در حدیث آمده: بدترین مردم کسی است که به دنبال پیدا کردن عیوب مردم است.

12- سخریه و استهزاء

مسخره کردن و خوار کردن دیگران از خصلت های ناروا و باعث سرافکنندگی و شرمساری و رسوایی روز قیامت است و خداوند از آن نهی فرموده است؛

«لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ... وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّقَابِ...» (3)

«ای کسانی که ایمان آورده اید! نباید گروهی از شما گروه دیگر را مسخره کنند شاید آن ها از این ها بهتر باشند. و

ص: 86

1- 191- همزه / 1

2- 192- حجرات / 12

3- 193- حجرات / 11

یکدیگر را مورد طعن و عیب جوئی قرار ندهید و با القاب زشت و ناپسند یکدیگر را یاد نکنید.»

13- حبّ و بغض های نابجا

شرکت در انتخابات چه برای داوطلبین و آن کسی که خود را برای پذیرفتن این مسئولیت لایق و شایسته می داند و چه برای مردم یک وظیفه دینی و الهی است. انجام این وظیفه، انگیزه الهی می خواهد. وارد کردن حبّ و بغض های نابجا این انگیزه مقدس را در وجود انسان می میراند. گرایش های باندی و جناحی، رفاقت ها و یا نسبت های قومی و قبیله ای و هم صنف بودن و ... بر گرفته از هواهای نفسانی و وسوسه های شیطانی

است که با اخلاق اسلامی سازگاری ندارد.

پیامبر گرامی اسلام می فرماید:

«حُبُّكَ لِلشَّيْءِ يُعْمِي وَيُصِمُّ»؛ (1)

دوست داشتن (بدون انگیزه صحیح و الهی انسان را) کور و کر کننده است.»

و حضرت علی می فرماید:

«عَيْنَ الْمَحَبِّ عَمِيَّةٌ عَنْ مَعَايِبِ الْمَحْبُوبِ وَأُذُنُهُ صَمَاءٌ عَنْ قُبْحِ مَسَاوِيهِ» (2)

«چشمان دوست، در برابر عیب های محبوبش کور، و گوش هایش در برابر قبیح و زشت او ناشنواست.»

14- رشوه و فریب

جای سؤال است کسی که با رشوه و عوام فریبی و مخارج گزاف می خواهد مسئولیتی را در نظام اسلامی بدست آورد، آیا

ص: 87

1- 194- من لا يحضره 380/4

2- 195- غررالحکم / حکمت 26314

می تواند به هنگام رسیدن به مقام از ارزش های اسلامی دفاع کرده و خدمتگزار خوبی برای مردم مسلمان باشد؟

امیرمؤمنان علی در این باره می فرماید:

«السَّيِّدُ مَنْ لَا يُصَانِعُ وَلَا يُخَادِعُ وَلَا تَعْرِهُ الْمَطَامِعُ» (1)

«آقا (مسئول و کارگزار) مردم کسی است که رشوه ندهد و حيله گری و فریبکاری نکند و چیزهای طمع انگیز او را به طمع نیاندازد.»

15- توسل به روش های ناپسند

مقام ها و مسئولیت های دنیایی ارزشی ندارد که انسان برای رسیدن به آن، و مردم برای رأی آوردن کسی که داخل حزب و گروه، هم شهری و هم زبان و ... آن هاست به هر کار و

روش ناپسندی دست بزند. که اگر خدای ناخواسته چنین شد جز وزر و وبال چیزی برای ما باقی نخواهد ماند. سخن خداپسندانه علی در این باره چنین است؛

«لَا تَقْبَلِ الرَّئِاسَةَ عَلَى أَهْلِ مَدِينَتِكَ، فَإِنَّهُمْ لَا يَسْتَقِيمُونَ لَكَ إِلَّا بِمَا تَخْرُجُ بِهِ مِنْ شَرْطِ الرَّئِيسِ الْفَاضِلِ» (2)

«ریاست و مسئولیت شهر را (در زمانی که مردم به روش های غلط، زشت و ناپسند عادت دارند) به عهده مگیر، چرا که به کلام تو و دلسوزی هایت گوش فرا نمی دهند، مگر، آن که اعمالی (ناپسند) را انجام دهی، در حالی که با انجام آن، شرایط رئیس شایسته، (لایق) و فاضل را از دست می دهی.»

16- اختلاف و تفرقه

بدون شک یکی از سیاست های دشمنان اسلام و مسلمین و وسوسه های شیطان و اسباب ذلت امت اسلامی ایجاد

ص: 88

1- 196- غررالحکم / حکمت 2101

2- 197- شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید 282/20

«اختلاف» در صفوف مردم است. و در مقابل آن «وحدت» که عامل سربلندی، عزت، اقتدار، پیشرفت و پیروزی مسلمانان است.

خداوند در قرآن چنین می فرماید؛

«وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ» (1)

«از خداوند و پیامبرش اطاعت کنید و اختلاف نکنید، تا اینکه متفرق شوید و احترام و عزت شما از بین برود و صبر را پیشه کنید که به یقین خداوند با صبر پیشه گان است.»

در طول تاریخ ثابت شده که هرگاه بین صفوف مسلمانان اختلاف و تفرقه ایجاد شده، شکست ها و ضررهای غیرقابل جبرانی را متحمل شده اند و دشمنان هم با تحریک و تشویق آب را گل آلود دیده، مقاصد خود را پیاده می کنند.

تا آنجا که آفت اختلاف را خطری به مراتب بزرگتر و مؤثرتر از حضور نظامی دشمن می شمارند.

ص: 89

1- 198 - انفال / 46

هشدار مهم ؛

انجام وظیفه آری، دین فروشی هرگز !!!

در روایت آمده است ؛ بدبخت کسی است که دین اش را به دنیای اش بفروشد و بدبخت تر کسی است که دین اش را به دنیای دیگران بفروشد.

خدایا: روزبه روز بر عزت و قدرت و وحدت و آگاهی و همدلی، سرافرازی و استقلال امت اسلامی در مقابل دشمنان بیفزا و ما را در انجام وظائف خود موفق و دشمن شاد مفرما.

فرج آقا امام زمان عدالت گستر، جهان را برسان و قلبش از ما راضی فرما.

ما را به راه اسلام و قرآن و اهل بیت و خون شهداء ثابت قدم بدار.

خدایا_چنین_ان_کن سرانجام ک_ار

که تو خوشنود باشی و ما رستگار

ص: 90

ص: 91

ص: 92

ص: 93

ص: 94

ص: 95

ص: 96

ص: 97

ص: 98